

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 27.10.2010
COM(2010) 608 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

K aktu za enotni trg

Za visokokonkurenčno socialno tržno gospodarstvo

50 predlogov za izboljšanje skupnega dela, poslovanja in izmenjav

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

K aktu za enotni trg

Za visokokonkurenčno socialno tržno gospodarstvo

50 predlogov za izboljšanje skupnega dela, poslovanja in izmenjav

(Besedilo velja za EGP)

UVOD

Dograditev velikega trga je v središču evropskega projekta, kakor so ga zasnovali njegovi tvorci. Razumeli so pomembnost srečevanja, izmenjav in skupnega dela pri organizaciji bogatejše, ustvarjalnejše, pametnejše, pravičnejše in močnejše družbe v svetu. Delitev skupnega gospodarskega in socialnega življenjskega prostora ob spoštovanju raznolikosti, **želje po sobivanju**, ki nastaja in **se utrjuje z interesom sobivanja**: takšna je bila takrat in takšna tudi ostaja ambicija **velikega evropskega trga**.

Skupni trg, enotni trg, notranji trg: spremembe poimenovanja skozi čas kažejo obenem na poglobitev in obogatitev evropskega veletrga. Poglobitev v skladu s **štirimi velikimi svobodami** gibanja ljudi, blaga, storitev in kapitala je bila na tem trgu dopolnjena in obogatena zlasti z utrditvijo **gospodarskega povezovanja**, nastankom **enotne valute** in razvojem **kohezijske politike**. Kohezijska politika, ki spremlja enotni trg, je nujna, da se vsem državljanom, ne glede na njihovo zemljepisno umestitev, zagotovijo koristi notranjega trga in da lahko tudi sami prispevajo k njemu.

Skoraj 60 let po nastanku Evropske skupnosti za premog in jeklo **so prispevki enotnega trga povsem jasni**. V zadnjih dveh desetletjih sta bila oblikovanje enotnega trga in odprtje meja med najpomembnejšimi gibalni rasti v Evropi. Združen učinek integracije notranjega trga, zlasti na podlagi liberalizacije mrežnih panog, in širitve je po ocenah Komisije v obdobju 1992–2009 zagotovil 2,75 milijona dodatnih delovnih mest ter 1,85-odstotno rast.

Evropa je postala največje gospodarstvo na svetu. Tudi če ne upoštevamo znotrajevropske trgovine, smo največji uvoznik in največji izvoznik. Enotni trg je velika prednost za našo mednarodno konkurenčnost. Brez notranjega trga bi bil naš položaj sredi svetovnega ravnovesja gospodarskih sil šibkejši ravno v trenutku, ko se pojavljajo novi subjekti.

Vendar enotni trg predvsem vsak dan zagotavlja koristi podjetjem in državljanom pri njihovih dejavnostih. Znotrajevropska trgovina zajema danes 17 % svetovne trgovine z blagom in 28 % svetovne trgovine s storitvami. Stvaren dokaz za te koristi sta 70-odstotno znižanje cen klicev na področju mobilne telefonije ter 40-odstotno znižanje cen letalskih kart.

Naš veliki evropski trg povezuje Evropejce z vezjo „**solidarnosti dejstev**“; skozi čas se je posodabljal, poglobljal in bogatil ter že skoraj šestdeset let ostaja temeljni kamen evropskega projekta.

Vendar svet ni več takšen, kot je bil leta 1985, ko je Komisija predlagala globoko prenavo, na podlagi katere je bil 1. januarja 1993 ustanovljen enotni trg.

Svet se je spremenil. Globalizacija je pospešila izmenjave in tehnološke spremembe ter omogočila vzpon novih subjektov, tako da je njihova konkurenca zdaj že segla v osrčje naših kompetenc: na področje proizvodov in storitev z znatno dodano vrednostjo. To Evropo postavlja pred dvojni izziv: še bolj odločno razvijati spretnosti in znanja v sektorjih z znatno dodano vrednostjo ter voditi politiko, ki bi evropskim podjetjem, zlasti MSP, bolje omogočala, da so deležna izrednih priložnosti, ki jih ponujajo ti novi vzvodi rasti.

Tudi sama Evropa se je spremenila. Združila se je, razširila in poglobila svoje vezi.

Finančna in gospodarska kriza je pretresla vsa naša gospodarstva in vse sektorje. Ošibila je podjetnike in delavce ter zmanjšala kupno moč milijonov evropskih potrošnikov. V taki krizi je enotni trg ena od naših prednosti. Omogočil je ublažitev njenih učinkov. Pomagal nam bo tudi do izhoda iz nje in je bistven za naš uspeh v prihodnosti.

Iz vseh teh razlogov je predsednik Barroso **Mariu Montiju** zaupal nalogo, naj pripravi poročilo o ponovnem zagonu enotnega trga. **Mario Monti** v poročilu navaja: „Vzpostavitev obsežnega in učinkovitega enotnega trga je ključen dejavnik, odločilen za splošne makroekonomske dosežke EU“¹. K temu dodaja, da enotni trg sicer „še nikoli ni bil tako nepriljubljen, pa vendar je potrebnější kot kdaj koli prej“². Njegovo poročilo torej predlaga „nove strategije za zaščito enotnega trga pred tveganjem gospodarskega nacionalizma, njegovo razširitev na nova področja, ki so ključna za rast Evrope, in doseganje zadostne stopnje soglasja v zvezi z njim“³.

V poročilu iz leta 2010 Evropski parlament poudarja, da „**povezovanje v enotni trg ni nepreklicen proces in da trajnega obstoja enotnega trga ne smemo jemati za samoumevna**“.

Ta ugotovitev **danes** utemeljuje **novu ambicijo** za politike enotnega trga v službi „visokokonkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva“. Ambicijo, da nedokončani integraciji priskrbimo nov zagon in uresničimo naš potencial rasti v službi človeškega napredka. Da skupaj ponovno pridobimo zaupanje v naš model tržne socialne ekonomije in da v središče trga ponovno postavimo Evropejce. Da predlagamo nov globalni pristop za enotni trg, ki bo zajemal vse subjekte na njem. Da bolje zagotovimo razumevanje in spoštovanje njegovih pravil v Uniji ter njihov prenos v naše vsakdanje življenje.

Takšen pristop zaznamuje socialno tržno gospodarstvo. Izhaja iz ugotovitve, da mora notranji trg temeljiti na vseh subjektih trga: podjetjih, potrošnikih in delavcih. S tem bo enotni trg Evropi omogočil skupno konkurenčnost.

Kajti enotni trg lahko zagotovi še več rasti in delovnih mest. Njegov potencial ni izkoriščen v celoti. Čezmejna javna naročila so leta 2009 na primer znašala le okoli 1,5 %

¹ Poročilo Maria Montija predsedniku Evropske komisije: „Nova strategija za enotni trg“, 9. maj 2010, str. 9.

² Prav tam, str. 24.

³ Prav tam, str. 9.

vseh javnih naročil. Kljub vsemu bistvenemu napredku na področju enotnega trga storitev, pomenijo čezmejne storitve le 5 % BDP Unije v primerjavi s 17 % trgovinske izmenjave blaga na enotnem trgu. Leta 2008 se je samo 7 % potrošnikov odločilo za čezmejne spletne nakupe⁴.

Po ocenah Komisije⁵ bi dopolnitev, poglobitev in celovito izkoriščanje enotnega trga, zlasti na podlagi ukrepov, predlaganih v tem sporočilu, lahko pomenili potencialno rast 4 % BDP v naslednjih desetih letih⁶.

Poleg tega enotni trg ni cilj sam po sebi. Je orodje, namenjeno drugim politikam. Vsako javno in zasebno delovanje, vsi odgovori na izzive rasti, socialne kohezije in zaposlovanja, varnosti in podnebnih sprememb bodo imeli več moči in bodo prej uspeli, če bo enotni trg deloval pravilno.

Tako je ponovni zagon enotnega trga nujno orodje za **strategijo EU 2020**. **Strategija EU 2020** predlaga 7 vodilnih pobud: (i) Unija za inovacije, (ii) mladi in mobilnost, (iii) digitalna strategija za Evropo, (iv) Evropa, gospodarna z viri, (v) industrijska politika v dobi globalizacije, (vi) program za nova znanja in spretnosti ter nova delovna mesta ter (vii) evropska platforma za boj proti revščini. Posodobljeni enotni trg je skupni temelj vseh teh struktur. Je vzvod, ki jim bo pomagal ustvarjati rast in delovna mesta, omogočal bo razživetje dinamik za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter pri tem utrjeval sinergije različnih vodilnih pobud. Nekateri elementi vodilnih pobud so strukturnega pomena za delovanje enotnega trga in že sami pomenijo ukrepe za njegov ponovni zagon. Ti ukrepi so zato navedeni tako v tem sporočilu kot v vodilnih pobudah, zlasti v digitalni agendi za Evropo, Uniji za inovacije in industrijski politiki za dobo globalizacije.

Ta ponovni zagon ne sme vnašati novih obremenitev, marveč **mora odpreti prostor priložnostim**. Enotni trg mora na podlagi učinkovite priprave in izvrševanja skupnih pravil delovati kot vzgib za strukturno rast. Enotni trg je prostor primerjanja in konkurence ter pravi bazni tabor Evropejcev sredi globalizacije. Ostati mora odprt, vendar do sveta ne sme biti naiven; spodbuditi mora sodelovanje z našimi trgovinskimi partnerji, zlasti da se zagotovi boljše zbliževanje pravil in določb, ki veljajo na različnih svetovnih trgih, s tem pa tudi pridobitev vzajemnih koristi. V tem sklopu se je vredno spomniti, da temelji uspešnost evropskega modela na sposobnosti združevanja gospodarske storilnosti in socialne pravičnosti ter na sposobnosti, da se za doseganje tega cilja mobilizirajo vsi gospodarski subjekti in socialni partnerji.

Zato morajo naša prizadevanja najprej podkrepiti moč evropskega gospodarstva: zajeti morajo 20 milijonov podjetij v Evropi, zlasti mala in srednja, ki jih vodijo njihovi ustanovitelji, delavci, študentje, obrtniki in podjetniki; vsi ti subjekti enotnega trga potrebujejo finančna sredstva za inovacije, povečanje svoje konkurenčnosti in ustvarjanje delovnih mest.

Za ponovno pridobitev zaupanja se je treba **obrniti tudi na državljane potrošnike kot subjekte enotnega trga** in jim omogočati, da nakupujejo, vlagajo, se zdravijo ali izobražujejo

⁴ Vir: službe Komisije.

⁵ Na podlagi modela „QUEST“.

⁶ Vir: službe Komisije. Ta ocena temelji na določenem številu ukrepov, med katerimi so nekateri del tega sporočila (zlasti ukrepi za zmanjšanje upravne in zakonodajne obremenitve in za spodbujanje odprtih postopkov javnih naročil). Ker je velik del tega učinka odvisen od izvajanja direktive o storitvah ter ob upoštevanju tega, da za nezanesljivo število ukrepov ni mogoče izračunati učinka – zato pa niso vključeni v oceno – je mogoče šteti, da je ocena o 4-odstotni rasti konzervativna.

kjer koli v Evropi. Vsem evropskim državljanom kot potrošnikom mora biti zagotovljen dostop do proizvodov, ki ustrezajo zakonskim pravilom, so varni in zanesljivi ter ponujeni po konkurenčnih cenah. To velja tako za kmetijske in prehranske proizvode kot tudi za industrijske izdelke. Tako se mora zgoditi – in to naj se tudi občuti – na številnih drugih področjih, zlasti pri storitvah, vključno s storitvami splošnega gospodarskega interesa in z maloprodajnimi finančnimi storitvami.

Da se odzovemo na te izzive, da ponovno pridobimo zaupanje in oživimo rast, ki naj bo obenem trajnostna in pravična, mora biti Evropa sposobna močnega in odločnega nastopa. **Potrebno je skupno evropsko prizadevanje**, cilje in sredstva si morajo prisvojiti vsi evropski subjekti – nacionalni in regionalni, javni in zasebni, gospodarski in socialni.

To je smisel tega akta, ki ga danes Komisija predaja javni razpravi. Njegovo izvajanje bo omogočilo, da se izkoristijo pomembni nastavki za rast, ki so povezani z e-gospodarstvom, sektorjem storitev ter okoljskimi in podnebnimi spremembami, prav tako pa tudi oblikovanje soglasja v odgovor na razloge za zaskrbljenost, ki jih je opredelil Mario Monti⁷. Komisija želi, da se za obdobje štirih mesecev po vsej Evropi odpre obsežna javna razprava o ponovnem zagonu enotnega trga. **Komisija bo ob zaključku te razprave predlagala drugim institucijam, naj določijo svoje zaveze glede končne različice akta.**

Uresničitev akta za enotni trg bo omogočila, da z močnim vzgibom obeležimo 20. obletnico enotnega trga, ki jo bomo slavili konec leta 2012.

Ta akt se sprejema hkrati s Poročilom o državljanstvu EU iz leta 2010: odpravljanje ovir za pravice državljanov EU, ki je osredotočeno na odpravljanje ovir, na katere evropski državljani naletijo v svojem vsakdanjem življenju, npr. ko potujejo, študirajo, se poročajo, upokojujejo, kupujejo ali podedujejo kako imovino oziroma se udeležujejo volitev v drugi državi članici.

Akt za enotni trg in Poročilo o državljanstvu sta komplementarni pobudi, namenjeni premagovanju trenutne nepovezanosti Evropske unije v zvezi z nekaterimi vprašanji, ki zadevajo neposredno državljane, prav tako pa tudi enako zavzetemu uresničevanju Evrope državljanov in učinkovito delujočega enotnega trga, ki bi bil odgovor na potrebe državljanov in podjetij, skladen z njihovimi pričakovanji.

⁷ Glej zgoraj navedeno poročilo Maria Montija, str. 38.

1. S PODJETJI DO MOČNE, TRAJNOSTNE IN PRAVIČNE RASTI

V EU je 20 milijonov podjetij, ki zagotavljajo 175 milijonov delovnih mest ter blago in storitve za 500 milijonov potrošnikov v EU ter številne druge potrošnike po svetu. **Enotni trg je odločilni dejavnik za konkurenčnost teh podjetij.** Zagotoviti jim mora primerno okolje, ki naj spodbudi razvoj, nakupe, prodajo in svobodno vlaganje v celotni Evropi ter zunaj nje. **Mala in srednja podjetja zagotavljajo največji potencial za zaposlovanje; njihova vloga na enotnem trgu mora biti deležna posebne pozornosti in ciljno naravnanih ukrepov, ki naj ponudijo odgovor na njihove skrbi.**

Prosti pretok blaga in storitev sta temeljni svoboščini iz pogodb. Prosti pretok blaga je eden prvih uspehov enotnega trga. Okrepljen z odpravo meja znotraj enotnega trga leta 1993 je zelo močno povečal izbiro proizvodov, ki so na voljo potrošnikom v EU, ter zagotovil, da so cene najnižje. Politike EU želijo ohraniti to ponudbo in si zato prizadevajo zagotoviti, da za prosti pretok blaga ni ovir. Prav tako skušajo zagotoviti, da je blago, ki kroži na enotnem trgu, varno za uporabnike. Slednjemu je treba nameniti posebno pozornost pri nadzoru trga ter boju proti piratstvu in ponarejanju.

Podjetja večkrat navajajo nepovezanost enotnega trga kot resno oviro za njihovo konkurenčnost. **Različnost nacionalnih predpisov dejansko pomeni znatno breme za podjetja,** upočasnjuje naložbe, omejuje ekonomije obsega in sinergije ter vnaša ovire pri vstopu na trg. Trge je treba torej boljše povezati in odstraniti ovire na njih, in sicer z natančnim ugotavljanjem področij, na katerih pomanjkanje usklajenosti in povezanosti škoduje uspešnemu delovanju enotnega trga.

Svetovna konkurenca se je zaostрила. Evropsko gospodarstvo se mora soočiti z novimi izzivi in uporabljati te nove priložnosti v perspektivi trajnostnega razvoja. **Utrditi mora svoje prednosti in mora biti primerno opremljeno,** da se na te izzive odzove kot enakovreden nasprotnik.

Več industrijskih politik potrebuje boljše postavitev trga ter primeren okvir za ustvarjanje in razvoj evropske ponudbe. Evropa mora biti sposobna ohraniti čvrsta izhodišča sredi svetovne konkurence. Za uspešno konsolidacijo naših panog in sploh evropske ponudbe na vseh stopnjah verige ustvarjanja vrednosti so vzpostavitev trga, podpora raziskavam in inovacijam, razvoj digitalne agende in spletne trgovine ter razpoložljivost finančnih sredstev nujen pogoj.

Od začetka krize je Evropska unija sprejela nujne ukrepe za ponovno oživitev in stabilnost finančnih trgov. Vendar je treba sprejeti dodatne ukrepe, ki naj zagotovijo, da finančni sistem ni zgolj stabilnejši, **marveč tudi spodbuja realno gospodarstvo in trajnostni gospodarski razvoj.** Trenutno so predmet razprave ali se sprejemajo številni ukrepi v zvezi s preglednostjo trgov, nadzorom, finančno stabilnostjo, odgovornostjo in varnostjo potrošnikov pri finančnih proizvodih ali preprečevanju kriz. Evropska unija se je zavezala, da bo do konca leta 2012 sprejela vse predloge glede reforme tega področja. Oblikovati bo treba evropski okvir za razvoj dolgoročnih naložb, za usmerjanje zasebnih sredstev k takim naložbam pa bodo ustvarjena dodatna sredstva.

Cilji strategije Evropa 2020 glede posodobitve evropskega gospodarstva bodo zahtevali znatne naložbe. Evropska unija lahko že zdaj podpre te projekte tako, da vlagateljem, ki sprejemajo odločitve glede več prihodnjih desetletij, že zdaj ponudi vzpostavitev primerne

zakonodajnega okvira. Proračun Evropske unije in Evropska investicijska banka lahko pomagata pri zbiranju zasebnega financiranja za te projekte.

V tem zapletenem in spreminjajočem se svetu je **Evropa prava raven za razmislek in ukrepanje sredi globalizacije**. Trgi imajo svetovno razsežnost: Evropa mora svoje interese in svoje vrednote braniti z več zagotovili ter v duhu vzajemnosti in vzajemne koristi. Evropska politika mora skrbeti za napredek pri doseganju vzajemnosti pravil in standardov na mednarodni ravni. Če naj odgovori na imperativ globalne konkurenčnosti, mora enotni trg evropskim podjetjem resnično predstavljati „bazni tabor“ za rast in izmenjave s celim svetom.

Enotni trg mora postati stvarnost ter nosilec ustvarjalnih zamisli, proizvajalcem in potrošnikom dati na voljo potrebno celinsko razsežnost za razvoj gospodarstva. Trajnostna delovna mesta zagotavlja samo trajnostna rast. Prosti pretok ter zdrava in odprta konkurenca sta nepogrešljivi orodji za ustvarjanje rasti in napredka ter nas obenem usposabljata za soočenje z demografskimi, okoljskimi in socialnimi izzivi.

1.1. Spodbuditi in varovati ustvarjanje

Da bi se bolje spopadli z mednarodno konkurenco, je nujno, da se lahko naša podjetja ter naši izumitelji in ustvarjalci razvijajo na ravni enotnega trga v okviru, ki naj bo čim bolj naklonjen inovacijam in ustvarjanju.

Ta okvir mora zagotoviti dostop do učinkovitih instrumentov varstva zlasti pri boju proti ponarejanju in piratstvu.

Predlog št. 1: Evropski parlament in Svet bi morala storiti vse potrebno za sprejetje predlogov glede patenta Evropske unije, njegove jezikovne ureditve in poenotenega sistema za razreševanje sporov. Cilj je, da bi bili prvi patenti EU na voljo leta 2014.

Še vedno prisotna nepovezanost sistema patentov znatno omejuje inovacije in dostop do varstva, ki ga patenti zagotavljajo evropskim podjetjem, zlasti MSP, raziskovalnim središčem in izumiteljem. Takšen sistem varstva patentov je nepotrebno zapleten in drag ter povzroča zamude pri raziskovanju in inovacijah v Evropi v primerjavi z drugimi deli sveta, kot so ZDA ali Japonska. Pomanjkanje enotnega varstva znotraj enotnega trga ter visoki stroški varstva patentov povzročajo nepovezanost varstvenega sistema. Visoki stroški številnih sporov v več državah članicah ovirajo dostop do sodišč. Zaradi občasne neenotnosti sodb, ki so izrečene v različnih državah članicah, je načeta pravna varnost, zato je čezmejna trgovina otežena in dražja. Uvedba patenta Evropske unije in enotnega sodnega sistema v zvezi s patenti je ključnega pomena za spodbujanje evropske konkurenčnosti ter razvoja in inovacij v Evropi; omogočila bi zmanjšanje stroškov in zapletenosti sistema tako z vidika pridobitve kot z vidika uveljavljanja zadevnih pravic po vsej Evropi.

Predlog št. 2: Komisija bo leta 2011 predlagala okvirno direktivo o upravljanju avtorskih pravic, da bi z izboljšanjem upravljanja, preglednosti in digitalnega urejanja avtorskih pravic odprla dostop do spletnih vsebin. Predlagala bo tudi direktivo o delih neznanih avtorjev.

Odsotnost evropskega okvira za učinkovito urejanje avtorskih pravic v Uniji povzroča znatne zaplete pri razpoložljivosti znanja in kulture na spletu. Oblikovanje enotnega digitalnega trga

v Evropi zahteva učinkovito uporabo potenciala spletne dobave z okrepitevijo razpoložljivosti ustvarjalnih vsebin, pri čemer sta imetnikom pravic hkrati zagotovljeni plačilo ter primerno varstvo njihovih del. Komisija se zaveda, da različne nacionalne ureditve glede možnosti avtorskih honorarjev za zasebno kopiranje vplivajo na storitve čezmejne prodaje in proizvodnjo medijskih nosilcev. Pri ugotavljanju elementov, ki naj bodo podlaga za trdno rešitev tega vprašanja, bo Komisija upoštevala posvetovanje med različnimi zainteresiranimi stranmi.

Prav tako bodo lahko do enotnega trga imeli dostop Evropejci, ki so bolj vajeni preživljati svoj čas na spletu in tam tudi nakupovati. Generacije, rojene v dobi svetovnega spleta, nam ne bi odpustile, če bi prednosti enotnega trga namenili le fizičnemu blagu. Svoboščine enotnega trga bo zato treba razširiti na spletne storitve, pri tem pa zagotoviti znatno zaščito ustvarjanju in intelektualni lastnini.

Predlog št. 3: Komisija bo leta 2010 predlagala akcijski načrt za boj proti ponarejanju in piratstvu, ki bo vključeval zakonodajne in nezakonodajne ukrepe. Poleg tega bo leta 2011 predložila zakonodajne predloge zlasti za prilagoditev zakonodajnega okvira glede na potrebe, ki so posledica razvoja interneta, ter za okrepitev delovanja carin na tem področju in ponovno pregledala strategijo o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine v tretjih državah.

Ponarejanje in piratstvo povzročata evropskemu gospodarstvu vsako leto milijardno škodo ter izgubo tisočih delovnih mest. OECD ocenjuje, da naj bi trgovanje s ponarejenim blagom leta 2007 znašalo 188 milijard EUR⁸. Študija Eurobarometra, objavljena junija 2009, je razkrila, da četrtnina do tretjina evropskih državljanov meni, da je iz različnih razlogov nakup ponarejenih proizvodov upravičen⁹. Kljub nekaterim izboljšavam je pomanjkanje mehanizmov varstva pravic intelektualne lastnine, ki bi bili dovolj močni in usklajeni, ovira pri boju proti ponarejanju in piratstvu.

1.2. Spodbujanje novih poti za trajnostno rast

Večji družbeni izzivi, kot so podnebne spremembe, varnost oskrbe z energijo ali demografske spremembe, pomenijo za evropska podjetja pomembne priložnosti rasti, saj bo v prihodnosti na svetovni ravni obstajalo povpraševanje po tehnologijah in rešitvah za obvladovanje teh izzivov. Akt za enotni trg bi bilo treba uporabiti kot vzvod za sprejetje teh priložnosti. Pri tem se zdijo predvsem perspektivne pobude, ki omogočajo vzpostavitev učinkovitejšega mehanizma standardizacije, doslednejše fiskalne ureditve za energetiko na celotnem trgu, nadaljnji razvoj enotnega trga storitev ali enotnega trga na področju obrambe ali pa razvoj ponudbe visokokakovostnih ekoloških proizvodov. Izvajanje teh ukrepov se bo lahko vključevalo v širši okvir pobude o industrijski politiki, vodilni pobudi strategije EU 2020, ki jo bo Komisija v kratkem obravnavala. Proces „vzajemnega vrednotenja“ direktive o storitvah bo prav tako treba nadaljevati, da bi se ta ključni sektor evropskega gospodarstva še naprej razvijal. Poleg tega je poročilo o spremljanju sektorja distribucije poudarilo pomembne ugotovitve v zvezi z delovanjem trga storitev¹⁰. **Kot je poudarjeno v „Digitalni agendi Komisije“, je treba prav tako omogočiti poln izkoristek potencialne rasti in široko**

⁸ OECD (2007), The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy, Pariz.

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_en.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_en.pdf

ponudbo blaga in storitev, ki ju lahko ponuja digitalni trg. Ugotovitve v zvezi z direktivo o storitvah kot splošnim instrumentom veljajo tudi za posebne sektorje, kot so storitve prevoza, ki so resnično „ožilje“ enotnega trga.

Predlog št. 4: Komisija in države članice bodo sodelovale pri razvoju notranjega trga storitev na podlagi procesa „vzajemnega vrednotenja“ direktive o storitvah, ki ga trenutno izvajajo države članice in Komisija. Komisija bo leta 2011 navedla konkretne ukrepe v ta namen, vključno s sektorjem storitev podjetjem.

Gospodarska panoga storitev je ključni sektor za gospodarsko oživitev Evrope. Zajema več kot 70 % vseh delovnih mest in celotnega neto ustvarjanja delovnih mest na enotnem trgu. Dobro delujoč enotni trg storitev bo državljanom in podjetjem, še zlasti MSP, v pomoč pri izkoriščanju njegovih prednosti, saj jim bo zagotavljal boljše storitve po konkurenčnejših cenah in to na trgih, na katerih je konkurenca bolj izrazita. Direktiva o storitvah je zaznamovala pomemben korak k ustvarjanju resničnega enotnega trga storitev. V nedavni študiji je bilo ugotovljeno, da naj bi na ravni Evropske unije direktiva prinašala koristi v vrednosti med 60 in 140 milijard EUR, kar pomeni potencial rasti med 0,6 in 1,5 % BDP, če so ocene konzervativne¹¹.

Izsledki procesa vzajemnega vrednotenja prvič ponujajo rentgenski posnetek delovanja znatnega dela notranjega trga storitev (storitve, ki jih direktiva zajema, pomenijo 40 % evropskega BDP in evropskih delovnih mest). Ta velik podvig je pokazal na potrebo, da Komisija in države članice skupaj in поблиže pregledajo praktično delovanje zakonodajnega okvira, ki velja za nekatere temeljne sektorje. Primerno bi bilo skupaj izvesti „preskus zmogljivosti notranjega trga“, da se zagotovi njegova sposobnost doseganja rezultatov na področju rasti, zaposlovanja in inovacij. Orodja za preglednost in dialog z državami članicami, ki so bila oblikovana z direktivo o storitvah, bi bilo treba uporabiti tudi v tem smislu. Oceniti je treba tudi potrebo po posebni pobudi za zagotavljanje učinkovitejšega in dejanski stvarnosti primernejšega uveljavljanja pravic izvajalcev in prejemnikov storitev na enotnem trgu. Drugi primer področja, ki ga je treba pregledati, je sektor poslovnih storitev, saj pomeni večji dejavnik za konkurenčnost evropske industrije.

Predlog št. 5: Komisija bo do konca leta 2011 sprejela pobude za razvoj spletne trgovine na notranjem trgu. Te se bodo osredotočile zlasti na težave, s katerimi se srečujejo potrošniki v digitalnem gospodarstvu. Vključevale bodo sporočilo o delovanju e-trgovine ter tudi smernice državam članicam za učinkovito izvajanje določbe iz direktive o storitvah, ki je namenjena boju proti diskriminiranju uporabnikov storitev zaradi njihovega državljanstva ali kraja bivanja.

Za oblikovanje notranjega trga, ki bi razvil cel svoj potencial rasti in obenem ustrezal pričakovanjem državljanov, je ključnega pomena, da se lotimo vprašanja o nezadostnem razvoju e-trgovine. Danes e-trgovina dejansko ne predstavlja več kot 2–4 % trgovinskih izmenjav, pri čemer ima čezmejno poslovanje le majhen delež. Digitalni enotni trg je eden od

¹¹ „Expected economic benefits of the European Services Directive“, Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB), november 2007.

sektorjev, na katerih zaupanje – in nakupi – potrošnikov ostaja najbolj šibko. Potrošniki, ki bi radi kupili proizvode ali storitve, ki jih na spletu ponujajo gospodarski subjekti iz drugih držav članic, prepogosto tega ne morejo storiti ali pa so diskriminirani zaradi državljanstva ali kraja bivanja. Ta situacija ni samo znak slabega delovanja trga. Zaskrbljujoče je namreč tudi, da je vzrok frustracij in pomanjkanja zaupanja državljanov v priložnosti enotnega trga. Direktiva o storitvah prodajalcem na drobno prepoveduje različno obravnavanje potrošnikov glede na državljanstvo ali kraj bivanja, vključno v spletnem okolju, razen če za to obstajajo „objektivno upravičeni“ razlogi, na primer različne cene prevoza. Nove smernice v pomoč nacionalnim organom pri izvajanju te klavzule o nediskriminaciji iz direktive o storitvah (člen 20) bodo sprejete v drugem polletju leta 2011 in bodo opredelile način, na katerega se je mogoče nanje sklicevati. Vendar je vprašanje enake dostopnosti e-trgovine v drugi državi članici za evropske državljane dejansko le del širše politike razvoja e-trgovine za izboljšanje splošne dostopnosti trgovine za državljane. Komisija bo v prvi polovici leta 2011 sprejela sporočilo, ki bo preučilo ovire k razvoju e-trgovine in predlagalo možne ukrepe ter predstavilo oceno direktive o e-trgovini. Komisija bo obenem jasno opredelila pravice uporabnikov spletnih storitev z objavo kodeksa o spletnih pravicah v EU¹² do leta 2012.

Predlog št. 6: Komisija bo leta 2011 predlagala spremembo ureditve za standardizacijo, da bi bili s tem povezani postopki bolj učinkoviti, uspešni in vključujoči, ter da bi se ti postopki uporabljali tudi v sektorju storitev.

Uvedba evropskih standardov za proizvode je pomenila ključno sredstvo, s katerim so bili državljanom zagotovljeni blago in storitve dobre kakovosti, ki ne ogrožajo njihovega zdravja, ter s katerim je bila podjetjem omogočena preprosta uporaba inovativnih in mednarodno priznanih standardov. Vendar še vedno obstaja manevrski prostor za razvoj trenutne ureditve standardizacije v posvetovanju z nacionalnimi pristojnimi organi, da se tako omogoči hitrejšo določanje standardov, ki bi bilo usklajeno s tehnološkim razvojem in bi vsem zainteresiranem stranem (podjetjem, potrošnikom, predstavnikom oblasti) omogočilo polno vključenost pri njihovem oblikovanju. Standardizacija na področju storitev bi lahko prav tako zahtevala jasnejši okvir, da se v tem pogledu omogoči dosleden pristop na enotnem trgu.

Predlog št. 7: Komisija bo leta 2011 sprejela belo knjigo o prometni politiki in v njej predlagala niz ukrepov, ki bodo zlasti namenjeni odpravi še obstoječih ovir, ki so bile ugotovljene v različnih nacionalnih načinih in sistemih prevoza.

Prevoz je ožilje vsakega gospodarstva. Izbruh ognjenika Eyjafjallajökull, ki je aprila pokazal na ranljivost gospodarstva z vidika njegovega sistema prevozov, je dober dokaz za to. Sposobnost sistema prevozov, da omogoči čim bolj neovirano gibanje blaga in oseb, ko to potrebujejo ali želijo, je eden najpomembnejših stebrov sodobnega gospodarstva. Danes imajo prevozne storitve bolj kot kdajkoli prej pomembno vlogo pri gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest, saj imajo strateški pomen pri približevanju ponudbe in povpraševanja. Poleg tega pripomorejo k odpravljanju izolacije nekaterih področij in združujejo ljudi, zato so ključni element za boljšo kakovost življenja. Uresničitev enotnega evropskega sistema prevozov, ki bi bil vzajemno povezan in učinkovit, je bistvena za zagotavljanje neoviranega pretoka blaga, ljudi in storitev, to je temeljnih in ustanovitvenih svoboščin notranjega trga. Do

¹² To je napovedano v digitalni agendi za Evropo in v poročilu o državljanstvu za leto 2010.

današnjega dne oblikovanje enotnega sistema prevozov upočasnjuje niz tehničnih, upravnih in zakonodajnih ovir, ki omejujejo konkurenčnost notranjega trga zlasti za somodalne prevoze ter gospodarsko rast v Evropi na splošno.

Predlog št. 8: Komisija bo leta 2011 sprejela predlog o ponovnem pregledu direktive o fiskalni ureditvi za energetiko, ki bi bolje odseval podnebne in energetske cilje EU v fiskalnem okviru, in sicer z določanjem najnižjih stopenj dajatve za izpuste CO₂ ter energetske vsebnost.

Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 določa evropski okvir za obdavčitev energentov in električne energije. Namenjena je zlasti zagotavljanju primerne delovanja notranjega trga in preprečevanju izkrivljanja konkurence med porabniki energije. Vendar direktiva ne odseva dovolj dobro ciljev EU na področju boja proti podnebnim spremembam in učinkovitejše uporabe energije. Zato državam članicam me omogoča optimalne uporabe fiskalnih sredstev. Predlog bo zlasti namenjen dosledni obravnavi energetskih virov znotraj direktive in torej enaki obravnavi med uporabniki energije ne glede na uporabljen vir. S tem bo tudi zagotovila primerno razčlenitev med obdavčitvijo energetskih virov in sistemom izmenjave pravic do emisij toplogrednih plinov EU ter preprečila navzkrižje teh dveh sistemov.

Predlog št. 9: Komisija bo predlagala pobudo o oblikovanju skupine na visoki ravni za storitve podjetjem, ki bi proučevala tržne vrzeli, vprašanja standardizacije, inovacij in mednarodne trgovine v sektorjih logistike, upravljanja objektov, marketinga in reklame¹³.

Kljub direktivi o storitvah je oblikovanja enotnega trga za storitve podjetjem še vedno izziv. Primere za to navaja Poročilo „Za učinkovitejši in pravičnejši notranji trg za trgovino in distribucijo do leta 2020“¹⁴. V tem sklopu lahko soobstoj številnih neusklajenih nacionalnih pravil, ki urejajo ta sektor, zlasti v zvezi z nepoštenimi praksami, ustvarja resne ovire za dobro delovanje trga za trgovino in distribucijo. Z direktivo, ki bo opredelila razmerja med poklicnimi delavci (business to business), bi bila omogočena zaščita različnih operaterjev vzdolž dobavne verige ob postopnem oblikovanju učinkovitejšega in pravičnejšega enotnega trga za trgovino in distribucijo ob upoštevanju pričakovanih potrošnikov in proizvajalcev glede konkurenčnih cen. Delo Komisije v zvezi s konkurenčnostjo kmetijsko-živilske industrije je pokazalo na potrebo po ukrepih na tem področju.

Predlog št. 10: Komisija bo leta 2012 proučila možnost sprejetja pobude o ekološki sledi proizvodov, s katero bi se odzvala na vprašanje okoljskega vpliva proizvodnje, vključno z emisijami ogljikovega dioksida. V sklopu pobude bodo pregledana sredstva za oblikovanje evropske skupne metodologije za vrednotenje in določanje proizvodov.

Nekateri industrijski sektorji in nekatere države članice so razvili lastna pravila za merjenje okoljskega vpliva. S tem je nastal niz različnih in nezdružljivih pravil v EU, ki potencialno

¹³ Sporočilo o industrijski politiki, COM(2010) 614, 27.10.2010.

¹⁴ Poročilo z dne 5.7.2010. Glej http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_sl.pdf

ogrožajo prost pretok blaga in storitev na enotnem trgu, saj podjetjem nalagajo več raznolikih zahtev in visoke stroške.

Predlog št. 11: Komisija bo na začetku leta 2011 predstavila načrt o energetske učinkovitosti za izkoristek potenciala za znatne prihranke na energetskem področju z dopolnitvijo obstoječih politik na vseh področjih porabe energije.

Mogoče je ponovno pregledati okvir ekološke pridelave, da se poskrbi za to, da se zahteve enotnega trga proizvodov upoštevajo v vsej Evropski uniji. Prav tako bi bilo treba razviti postopke za boljše ciljno naravnost in uporabo javnih sredstev ter tržnih postopkov, ki bi spodbudili razvoj trgov za energetske učinkovitost v EU, zlasti za prenovo zgradb in trajnostno mobilnost v mestnih središčih. Načrt se bo lotil tudi potrebe po skupnem evropskem okviru, ki bo določal aktivno vlogo dobaviteljev energije pri ustvarjanju energetskih prihrankov svojih strank ter podprl razvoj evropskih trgov energetskih storitev. Prav tako bi lahko predlagal okrepitev evropskih politik za razvoj trajnostnih rešitev za oskrbo z energijo (soproizvodnja toplotne in električne energije, ogrevanje in hlajenje).

1.3. Za mala in srednja podjetja

Evropska MSP so vir inovacij in ustvarjanja delovnih mest ter lahko postanejo velika podjetja prihodnosti. Zato mora enotni trg zlasti skrbeti za vzpostavitev pravnega okolja, ki bi bilo naklonjeno ustanavljanju in razvoju MSP. V tem sklopu je vprašanje o dostopu do financiranja bistvenega pomena.

Predlog št. 12: Komisija bo leta 2011 sprejela akcijski načrt za izboljšanje dostopa MSP do kapitalskih trgov. Načrt bo zajemal ukrepe za izboljšanje prepoznavnosti MSP pri vlagateljih, razvoj učinkovitega omrežja reguliranih borz in trgov, ki bodo izrecno namenjeni MSP, ter boljši prilagoditvi MSP obveznostim v zvezi z uvrstitvijo k trgovanju na organiziranem trgu in v zvezi z javnim razkritjem.

Med večjimi težavami, s katerimi se spopadajo MSP pri svojem razvoju, je težavna dostopnost do kapitala. To je odločilni dejavnik, zaradi katerega se lahko odpovejo sprostitev novih proizvodov na trg, vlaganju v nova sredstva proizvodnje ali zaposlovanju. Vsekakor se delniški kapital pogosto osredotoča na zelo velike trge na račun manjših podjetij, ki iščejo sredstva. Razlogov za to je več: MSP pogosto ne razpolagajo s primerno prepoznavnostjo, ki bi privabila potencialne vlagatelje, ali pa za uvrstitev v trgovanje na kapitalskih trgih veljajo nesorazmerno zapletene zahteve. Izboljšanje dostopnosti financiranja za MSP je večja politična prednostna naloga. Ključni element za to je dinamizacija segmenta MSP na finančnih trgih. Ta pobuda se bo razvijala v tesnem sodelovanju s forumom o financiranju MSP.

Predlog št. 13: Komisija bo do konca leta 2010 ocenila pobudo v zvezi z MSP („akt za mala podjetja“) ter s tem med drugim zagotovila uresničevanje načela „najprej razmišljaj v malem“ v politiki in zakonodajnih postopkih ter tako povezala akte malih podjetij s strategijo Evropa 2020.

Evropski „akt za mala podjetja“ je najpomembnejši instrument za spodbujanje konkurenčnosti in podjetniškega duha MSP na enotnem trgu in onkraj njega. Ponovni pregled akta bo dopolnjen s konkretnimi deli, okrepi bo izvajanje ukrepov (zlasti načela „najprej razmišljaj v malem“) in uskladitev s strategijo Evropa 2020, pri čemer bodo novi ukrepi predlagani na primer na področju internacionalizacije MSP.

Predlog št. 14: Komisija bo leta 2011 predlagala ponovni pregled direktiv o računovodskih pravilih ter s tem poenostavila obveznosti finančnega poročanja in zmanjšala upravne ovire, zlasti za MSP.

Današnja računovodska pravila so zastarela in vključujejo zahteve, ki pomenijo nepotrebno upravno breme, zlasti za MSP in mikropodjetja.

1.4. Financiranje inovacij in dolgoročnih naložb

Dostop do financiranja je bistvenega pomena za inovacije in trajnostni razvoj. Prav tako je zaželena sposobnost podjetij, da razvijejo dolgoročne strategije. Poleg tega je potrebna možnost učinkovite mobilizacije zasebnih prihrankov – po potrebi skupaj z javnimi naložbami – za obsežne naložbe v določene infrastrukture, ki so pogoj za uspešnost strategije Evropa 2020. Finančni trgi imajo v tem pogledu bistveno vlogo in zakonodajno okolje ne bi smelo vnašati vplivov, ki bi lahko škodovali dolgoročnim naložbam. Uresničevanje sporočila Komisije z dne 2. junija 2010 o reguliranju finančnih storitev za trajnostno rast¹⁵ naj bi omogočilo utrditev vloge teh trgov in njihove namenjenosti realnemu gospodarstvu. Prav tako je smiselno, da se preučijo tudi novi pristopi k razvoju načinov upravljanja podjetij, nove oblike spodbujanja k nekaterim vrstam naložb ter učinkoviti načini sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem, ki bi po potrebi še naprej pomagali širiti obzorja naložbenih politik.

Predlog št. 15: Komisija bo predvidela spodbujanje oblikovanja obveznih zasebnih posojil za financiranje evropskih projektov („project bonds“).

Pomemben način mobilizacije zasebnih naložb v podporo ciljem strategije Evropa 2020 bi bil dosežen tako, da se pomanjkanje zasebnega financiranja nadomesti s proračunom Evropske unije, in sicer v še večjem obsegu kot danes. Ponovni pregled proračuna je pokazal na sredstva, s katerimi bi bilo mogoče povečati vpliv proračuna. Evropski skladi bi se z inovativnimi finančnimi instrumenti uporabljali v partnerstvu z bančnim in zasebnim sektorjem, zlasti na podlagi posredovanja Evropske investicijske banke (EIB). Ti instrumenti bi postali standard za projekte z dolgoročnim komercialnim potencialom. Med pomembne pobude sodi projekt „obveznic za projekte“, ki bi jih izdal zasebni sektor; za njihovo okrepitev bi bil uporabljen evropski proračun, s čimer bi se pritegnile investicije EIB, drugih finančnih institucij in zasebnih vlagateljev na kapitalskih trgih, kot so pokojninski skladi in zavarovalnice.

Predlog št. 16: Komisija bo preučila ukrepe, ki bi lahko zasebne naložbe, zlasti dolgoročne, spodbudili k dejavnejšemu prispevanju k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020. Ti ukrepi bi lahko bili povezani z reformo upravljanja podjetij ter bi lahko ustvarili spodbude za dolgoročne, trajnostne

¹⁵ COM(2010) 301.

in etične naložbe, kakor jih zahteva pametna, zelena in vključujoča rast. Poleg tega bo do leta 2012 Komisija zagotovila, da bodo skladi tveganega kapitala, ustanovljeni v kateri koli državi članici, lahko delovali in svobodno vlagali v vsej Evropski uniji (po potrebi bo v zvezi s tem sprejet nov zakonodajni okvir). Prizadevala si bo za ukinitvev kakršne koli neugodne davčne obravnave čezmejnih dejavnosti.

Zaželeno je, da se ustvarijo pogoji za aktivnejšo mobilizacijo zasebnih prihrankov v podporo naložbam, zlasti takim, ki po svojih merilih najučinkoviteje prispevajo k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020. Nedostopnost financiranja je med razlogi, ki jih podjetja najpogosteje navajajo kot oviro svoji rasti in ustvarjanju delovnih mest. Potrebno je zlasti, da se ne samo izboljša dostop do financiranja MSP, marveč, da se tudi ustvarjajo mehanizmi, ki spodbujajo vse oblike trajnostnih naložb ali podpirajo dolgoročne strategije. Nujno je treba poskrbeti za primerno financiranje evropskih infrastruktur, saj je to pogoj za uspešnost strategije Evropa 2020. Komisija bo v ta namen preučila, v kakšnem obsegu lahko k tem ciljem prispevajo reforma upravljanja podjetij, razvoj oznak za naložbe ali metod za neodvisno ocenjevanje naložb.

Tvegani kapital je vir bistvenega financiranja, zlasti za inovativna podjetja v zagonski fazi. Vendar je dostopnost tveganega kapitala v Evropski uniji zapletena zaradi nepovezanih trgov tveganega kapitala in njihove neučinkovitosti. Potrebno je zakonodajno okolje, ki bi skladom tveganega kapitala omogočilo, da poslujejo po vsej Evropski uniji, prav tako pa je potrebno usklajevanje davčnih pravil, s katerimi bi preprečili tveganje dvojne obdavčitve.

Predlog št. 17: Komisija bo po potekajočem vrednotenju evropske zakonodaje o javnih naročilih ter na podlagi obsežnega posvetovanja najpozneje leta 2012 predstavila zakonodajne predloge za poenostavitev in posodobitev evropskih pravil, da bi oddajanje naročil potekalo hitreje in da bi se javna naročila boljše uporabljala v podporo drugim politikam.

Blago in storitve, ki jih kupujejo javne skupnosti, zajemajo približno 17 % BDP EU. Cilj evropskega prava o javnih trgih je ustvariti odprt in konkurenčen vseevropski trg za velika javna naročila, kar bi davkoplačevalcem omogočilo prihranke za več milijard evrov letno. Obenem so javna naročila lahko pomemben vzvod, na primer za inovacije, varstvo okolja ali za delovna mesta. Kompleksna medsebojna povezava evropskih in nacionalnih določb večkrat zelo obremenjuje upravne postopke javnega naročanja. Sodelovanje podjetij iz drugih držav članic pri razpisih za zbiranje ponudb ostaja zelo omejeno¹⁶.

Predlog št. 18: Komisija bo leta 2011 sprejela zakonodajno pobudo o koncesijah za storitve. Jasna in sorazmerna pravila bodo evropskim podjetjem omogočila boljši dostop do trga, pri čemer bodo zagotovljeni preglednost, enaka obravnava in enaka pravila igre za vse gospodarske subjekte. Spodbudila bodo javno-zasebna partnerstva in zagotovila potencial za boljše razmerje med kakovostjo in ceno za uporabnike storitev ter za skupnosti, ki so pri njih udeležene.

¹⁶ Čezmejna javna naročila so leta 2009 znašala le okoli 1,5 % vseh javnih naročil. Raven poslovanja na področju javnih naročil je znatno nižja od ravni zasebnih naročil, kar kaže na to, da koristi čezmejne trgovine in konkurence niso obrodile pričakovanih sadov.

Koncesije za storitve predstavljajo 60 % pogodb javno-zasebnih partnerstev (leta 2006 je njihova vrednost znašala 118,8 milijard EUR). Izboljšanje pogojev za konkurenčno oddajo koncesij za storitve in povečanje pravne varnosti bi spodbudila učinkovito delovanje infrastruktur. Javno-zasebna partnerstva in zlasti koncesije storitev bodo omogočili mobilizacijo dolgoročnih naložb v sektorjih, kot so energetika, upravljanje odpadkov in prometne infrastrukture. Komisija bo predlagala zakonodajo, katere namen bo vzpostavitev evropskega podpornega okvira za tovrstna javno-zasebna partnerstva, ne da bi pri tem nalagala čezmerne obveznosti lokalnim organom.

1.5. Ustvarjanje podjetjem naklonjenega pravnega in davčnega okolja

Da bi lahko naša podjetja izkoristila vse priložnosti enotnega trga, vključno s svobodo ustanavljanja, mora ta trg temeljiti na preprostih, prilagojenih pravilih, ki naj odgovorijo na težave, s katerimi se podjetja srečujejo pri vsakodnevem poslovanju. Ukrepi, predlagani v tem oddelku, med drugim določajo zmanjšanje upravnega in zakonodajnega bremena, kar ima pozitiven učinek na rast in ustvarjanje delovnih mest¹⁷. V tem sklopu bodo sprejete zelo stvarne pobude, ki bodo zagotovile medsebojno povezanost poslovnih registrov ter vzajemno priznavanje e-identifikacije in e-avtentifikacije v Evropski uniji. Prav tako bistvena so tudi davčna vprašanja. Pobude v zvezi z davčnimi stopnjami, ki naj veljajo za podjetja ali v zvezi z DDV, bodo namenjene omejitvi upravne obremenitve podjetij in spodbujanju njihovega čezmejnega delovanja. Poleg tega morata biti pozornosti deležna tudi sektorja obrambe in varnosti, saj spodbujata razvoj in rast gospodarstva na podlagi svojih visokih tehnologij, inovacij in veččin.

Predlog št. 19: Komisija bo pobudnica izboljšav pri usklajenosti nacionalnih davčnih politik, zlasti s predlogom direktive, ki bi leta 2011 oblikovala skupno konsolidirano davčno osnovo za podjetja (CCCTB).

Trenutne zelo velike razlike med 27 nacionalnimi sistemi obdavčitve podjetij v EU ustvarjajo znatne davčne ovire, ki odvrčajo od čezmejnega delovanja podjetij ali ga onemogočajo. Takšna nepovezanost je vzrok za veliko izkrivljanje trga in ustvarja stroške zaradi uskladitve s pravnim redom. To še zlasti prizadeva MSP, ki jim večkrat primanjkujejo potrebni viri za premagovanje teh neučinkovitosti, ter jih lahko sploh odvrne od razvoja na enotnem trgu. Uvedba konsolidirane davčne osnove za podjetja je namenjena obravnavanju fiskalnih določb, ki omejujejo rast. Skupine bodo spoštovale zgolj en sam niz pravil na področju davčne zakonodaje in bodo zavezane samo eni davčni upravi v celotni EU (enotno okence). Na podlagi tega bo promet konsolidiran na ravni skupine, izgube pa se bodo odštevale od dobička, ne da bi pri tem nastopale težave zaradi nacionalnih meja. Poleg tega podjetjem ne bo treba več spoštovati pravil o obdavčitvi transakcij znotraj skupine (tj. prilagoditve cen na podlagi posameznih transakcij med podjetji iste skupine). Dvojna obdavčitev ali dvojna oprostitve, ki sta posledica raznolikosti ali nezdružljivosti nacionalnih davčnih zakonodaj, bosta ukinjeni pri odnosih znotraj posameznih skupin. Neusklajeno delovanje na nacionalni ravni bi zgolj na novo vzpostavilo trenutne razmere, saj bi se podjetja še naprej spopadala s toliko različnimi davčnimi sistemi, kolikor je držav, v katerih poslujejo. Pobude, ki jih bo predlagala Komisija, ne bodo namenjene usklajevanju davčnih stopenj za podjetja.

¹⁷ Zmanjšanje upravne obremenitve podjetij za 10 % bi pomenilo 0,6-odstotno povečanje BDP.

Predlog št. 20: Komisija bo leta 2011 objavila novo strategijo o DDV na podlagi zelene knjige, v kateri bo predvidoma leta 2010 ponovno temeljito preučeno delovanje sistema DDV.

Trenutni okvir za DDV je zaznamovan s številnimi omejitvami, ki pomenijo zlasti ogromno upravno obremenitev za podjetja. Zapletenost sistema določanja višine DDV in oprostitvev odplačila DDV, izjeme in možnosti na voljo državam članicam ter posebna pravila za čezmejne transakcije škodujejo dobremu delovanju enotnega trga in konkurenčnosti evropskih podjetij, saj so ta prisiljena plačevati visoke stroške za zakonodajno uskladitev, zlasti, če poslujejo v več državah članicah. Kljub znatnemu razvoju tehnološkega in gospodarskega okolja po vzpostavitvi DDV je sam sistem ostal v zelo veliki meri nespremenjen, zlasti v zvezi z obveznostjo seznanitve podjetij in načini pobiranja DDV. Poleg tega je sedanji sistem izpostavljen nevarnosti goljufij: približno 12 % skupnega obsega DDV se zaradi davčnih goljufij ali utaje oz. neizplačanih pravic ali stečajev dejansko ne pobere. Prihodnja strategija o DDV bo poudarila prednostne naloge, ki jih je treba uresničevati z zakonodajnimi predlogi, da bi se na enotnem trgu vzpostavil močnejši in učinkovitejši okvir za DDV.

Predlog št. 21: Komisija bo leta 2011 predlagala zakonodajo, ki bo omogočila medsebojno povezanost poslovnih registrov.

Odsotnost omrežja, ki bi povezovalo registre nacionalnih podjetij, otežuje dostop do informacij o podjetjih drugih držav članic, zaradi česar je upravna obremenitev visoka, podjetja s čezmejno dejavnostjo imajo visoke stroške ter zmanjšana je preglednost, s katero razpolagajo druga podjetja, potrošniki in javni organi.

Predlog št. 22: Komisija bo do leta 2012 predlagala sklep o zagotavljanju vzajemnega priznavanja e-identifikacije in e-avtentifikacije v EU na podlagi storitev spletne avtentifikacije, ki jih bodo morale dati na voljo vse države. Leta 2011 bo Komisija predlagala ponovni pregled direktive o elektronskem podpisu z namenom zagotovitve zakonodajnega okvira za mednarodno interoperabilnosti in priznavanja sistemov za e-avtentifikacijo.

Kakor je bilo poudarjeno v sporočilu Komisije o digitalni agendi, so za pravilno delovanje enotnega trga potrebni instrumenti, kot sta direktiva o storitvah ali akcijski načrt za digitalno oddajo naročil, da lahko podjetja komunicirajo z javnimi organi s pomočjo elektronskih sredstev tudi v čezmejnem smislu. Interoperabilnost in vzajemno priznanje nacionalnih mehanizmov e-identifikacije in e-avtentifikacije sta bistven pogoj za neovirano čezmejno uporabo spletnih javnih storitev.

1.6. Konkurenčnost na mednarodnih trgih

Evropska podjetja svoje blago in storitve prodajajo po celem svetu, pri tem pa jim koristi odprtost in integracija svetovne trgovine. Enotni trg je nekakšen bistveni „bazni tabor“, ki evropskim podjetjem omogoča, da se pripravijo na mednarodno konkurenco in osvojijo nove trge. Zato je potreba po usklajenosti in vzajemnosti naših notranjih in zunanjih politik še bolj pereča.

EU je največji izvoznik blaga in storitev na svetu in ena največjih prejemnikov tujih neposrednih naložb. Vendar ne smemo biti naivni. Evropa bi morala svoje interese in svoje

vrednote braniti z več zagotovili ter v duhu vzajemnosti in vzajemnih koristi. Sporazumi o prosti trgovini lahko evropskim podjetjem zagotovijo dostop do najpomembnejših trgov ter pri tem poglobijo zakonodajno sodelovanje z našimi glavnimi trgovinskimi partnerji. Vendar morajo trgovinska partnerstva temeljiti na vzajemnih interesih in prednostih, prav tako pa morajo priznavati, da so EU in njeni partnerji nosilci pravic in odgovornosti. Komisija bo budno branila evropske interese in delovna mesta ter se bo z vsemi ustreznimi sredstvi borila proti nepoštenim poslovnim praksam.

Večja usklajenost mednarodnih pravil lahko samo koristi evropskim podjetjem, in sicer zlasti tako, da omeji stroške, ki izhajajo iz prilagajanja pravilom ali standardom, ki se razlikujejo od evropskih. Poleg tega je bistveno poskrbeti, da imajo evropska podjetja enakopraven dostop do zunanjih trgov, zlasti trgov javnih naročil.

Enotni trg mora prav tako še naprej privlačiti države kandidatke in potencialne kandidatke za pristop k Evropski uniji ter sosednje države. Komisija bo proučila nadaljnjo razširitev pravil o notranjem trgu ob upoštevanju stopnje zблиževanja zakonodaje in sposobnosti zadevnih držav, da ustrezna pravila učinkovito izvajajo.

Predlog št. 23: Komisija bo nadaljevala z razvojem svojega zakonodajnega sodelovanja z največjimi trgovinskimi partnerji (na dvostranski ravni z regulativnim dialogom ter na večstranski ravni, na primer v okviru G20) z dvojnimi cilji spodbujanja zблиževanja zakonodaje, po možnosti s spodbujanjem enakovrednosti ureditev tretjih držav, in zastopanja potrebe po obsežnejšem sprejetju mednarodnih pravil. Na tej podlagi se bo dogovorila o mednarodnih trgovinskih sporazumih (tako večstranskih kot dvostranskih), pri čemer bo poseben poudarek na dostopu do trga in na zблиževanju zakonodaje, zlasti v zvezi s storitvami, pravicami intelektualne lastnine in nepovratnimi sredstvi.

Pomanjkanje zблиževanja zakonodaje na mednarodni ravni močno omejuje mednarodno trgovino. Da bi se izognila trenjem in zakonodajni arbitraži, si Evropska komisija dejavno prizadeva za zakonodajno sodelovanje na dvostranski in večstranski ravni. V tem sklopu je proces G20 bistvenega pomena in EU bo v njem še naprej imela vodilno vlogo ter s tem spodbujala globalne finančne reforme, si prizadevala za kakovostno zakonodajo in s svojo težo zagovarjala sprejetje mednarodnih standardov. EU je prav tako vključena v zakonodajni dialog s številnimi strateškimi partnerji, zlasti z ZDA, Japonsko, Kitajsko, Rusijo, Indijo in Brazilijo, vendar je potrebno narediti še več, da se ta dialog poglobi in razširi. V gospodarski in finančni krizi se skrivajo protekcionistične težnje. Ta pogajanja so namenjena spodbujanju zakonodajnega zблиževanja, tudi v zvezi z občutljivimi temami, kot so varstvo pravic intelektualne lastnine ali nepovratna sredstva, ter ponujanju niza novih priložnosti evropskim podjetjem.

Predlog št. 24: Komisija bo leta 2011 predstavila zakonodajni predlog o instrumentu Skupnosti, ki bo temeljil na izvajanju mednarodnih zavez Evropske unije in utrdil njeno sposobnost, da zagotovi večjo simetrijo dostopa do javnih naročil v industrializiranih državah ter v velikih državah v vzponu.

Med relativno odprtostjo trgov javnih naročil v EU in pomanjkanjem dostopa do trgov naročil naših trgovinskih partnerjev obstaja razkorak. Mednarodna prizadevanja EU za dostopnost na trge naročil (sporazum o vladnih naročilih – GPA, sporazumi o prosti trgovini) se v Uniji ne izvajajo enotno. Zaradi tega so pravila igre za evropska podjetja neenaka tako v Uniji kot zunaj nje ter nastaja neenaka konkurenca med evropskimi podjetji in podjetji iz tretjih držav. Na mednarodni ravni se EU sooča s težavami pri pridobitvi boljšega dostopa do javnih naročil, saj je njena sposobnost, da bi delovala kot vzvod v trgovinskih dogovorih z državami članicami GPA ali v dvostranskih trgovinskih sporazumih o prosti trgovini, pravzaprav omejena.

2. EVROPSKI DRŽAVLJANI KOT SRŽ ENOTNEGA TRGA ZA PRIDOBITEV ZAUPANJA

„Sprava med trgom in socialo“: Mario Monti predlaga resnično pot možnega novega zagona za enotni trg in samo Evropo. Čeprav je enotni trg pokazal svojo trdnost med krizo, nanj še vedno gledamo z zaskrbljenostjo. **Evropejce je treba ponovno umestiti v srž tega velikega trga** in ponovno ovrednotiti „visokokonkurenčno socialno tržno gospodarstvo“.

Dober socialni sistem, učinkovit izobraževalni sistem in učinkovito strokovno usposabljanje, kakovostna delovna mesta, skrbna politika za zagotavljanje zdravja in varnosti na delovnem mestu so dejavniki, ki prispevajo k učinkovitim trgov ter zagotavljajo blaginjo in rast. Pripomorejo k privlačnosti države, ustvarjajo družbene vezi, prav tako kot drugi strukturni dejavniki, kot sta kakovost in gostota infrastrukture, ter so odločilnega pomena za globalno konkurenčnost.

V nasprotju s tem so revščina, brezposelnost, izključevanje, strah pred prihodnostjo pravzaprav strošek in gospodarska ovira za družbo. To so dobro razumela evropska podjetja, ki povsod po Evropi in po svetu sodelujejo pri razvoju svojega okolja, tako da se s svojim vložkom na podlagi partnerstev, ki vsem prinašajo trajnostno in vključujočo rast, povezujejo s fundacijami, civilno družbo, predstavniki svojih okrajev, svojimi dobavitelji ali strankami.

Enotni trg je prav tako soudeležen pri oblikovanju identitete vsakega državljana: učenje jezikov v šoli, potovanja, študij v tujini, uporaba evra, raznolikost ponujenih proizvodov itd. so vsakdanji vidiki, ki omogočajo, da smo vsi, ne glede na našo vlogo potrošnikov, delavcev, študentov, varčevalcev, podjetnikov, uporabnikov javnih storitev, pacientov ali upokoencev, tudi Evropejci. Toda s staranjem Evropejci doživljajo krčenje tega prostora: v poklicnem življenju, v navadah potrošnikov ali v vprašanjih zdravja in pokojnin je dostopnost do evropskih priložnosti manjša.

Ob upoštevanju sistemov socialnega varstva, ki so v pristojnosti držav članic, mora humana dimenzija „socialnega“ tržnega gospodarstva omogočiti **boljšo utrditev zaupanja in zagotoviti učinkovitost znotraj veletrga**. Poudariti je treba tudi pomembno vlogo socialnih partnerjev tako na nacionalni ravni kot na ravni Unije, saj se priznava, da posredujejo in izražajo želje različnih sektorjev gospodarstva, pri čemer se lahko skozi dialog včasih doseže vseevropski dogovor.

Tudi več pravnih sredstev izrecneje dovoljuje evropskim institucijam, da ovrednotijo takšno socialno razsežnost ter vključijo socialne naložbe ter naložbe splošnega interesa v ponovni zagon gospodarstva in financ.

Listina o temeljnih pravicah potrjuje niz gospodarskih in socialnih pravic ter jim daje večjo prepoznavnost. Na podlagi Pogodbe o Evropski uniji Unija priznava pravice, svoboščine in načela, opredeljene v Listini, ki ima enako pravno veljavnost kot pogodbe. Komisija se zavezuje k upoštevanju Listine pri pripravi politik Unije¹⁸. „Horizontalna socialna klavzula“ je že vključena v Pogodbo o EU¹⁹ in omogoča, da se ustreznost vseh političnih ukrepov meri na podlagi njihovih družbenih posledic; zaživeti mora in spremljati naše skupne razmisleke.

Nova ambicija bo namenjena temu, da bodo **učinkoviti trgi na voljo ustvarjalnosti in dinamizmu evropskih podjetij ter hkrati temu, da bodo Evropejci dosegli spravo s svojim enotnim trgom**. Evropske politike bo treba povezati z vidiki trajnostnosti ter pri tem bolje predvideti in blažiti krizo ob utrjevanju gospodarske, socialne in ozemeljske kohezije Unije. Okrepitev kohezije, zlasti pa njene ozemeljske razsežnosti, ostaja predpogoj za dobro delovanje enotnega trga. V tem smislu bo Komisija kmalu predstavila predloge za izboljšanje učinkov kohezijske politike in njene naravnosti k rezultatom in storilnosti, za njeno ambicioznejše izvajanje in za osredotočanje sredstev Unije na velike prednostne naloge. Prav tako bo tudi proučila možnost izboljšanja infrastruktur enotnega trga, vključno s spodbujanjem uporabe javno-zasebnih partnerstev.

Ta akt za enotni trg zadeva državljane kot gospodarske subjekte. Vprašanja pravic negospodarske narave, s katerimi razpolagajo državljani v sklopu enotnega trga, so vzporedno obravnavana v sporočilu Komisije z naslovom „**Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2010: Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU**“, ki ga Evropska komisija sprejema vzporedno s tem sporočilom.

2.1. Izboljšanje javnih storitev in ključnih infrastruktur

Evropski projekt sicer temelji na tržnih dinamikah, ki omogočajo državljanom dostop do čim širše izbire blaga in storitev po najnižji ceni ter spodbuja inovacije, vendar se s svojimi prizadevanji prav tako ozira na socialno in ozemeljsko kohezijo Unije ter priznava, da tržne dinamike same ne prinašajo primerne odgovora vsem skupnim potrebam.

Zato Evropska unija zlasti v členu 14 PDEU in v Protokolu št. 26, ki je priložen pogodbam, priznava socialno koristnost in gospodarsko vrednost storitev splošnega gospodarskega interesa ter v skladu z načelom subsidiarnosti potrjuje možnost javnih organov, da zagotavljajo, naročajo izvajanje in organizirajo te storitve na način, ki ustreza potrebam uporabnikov. Iz tega razloga se je Unija opredelila za postopno liberalizacijo velikih omrežnih panog, kar pomeni jamstvo za povečano konkurenčnost evropskega gospodarstva, ter za določanje strogih zahtev v zvezi z javnimi storitvami, ponujenimi vsem državljanom. To je tudi razlog, zakaj si Unija prizadeva za razvoj učinkovitih vseevropskih infrastruktur z ugotavljanjem manjkajočih veznih členov v različnih sektorjih in s spodbujanjem njihovega razvoja na podlagi spodbujevalnih ukrepov.

Številne dejavnosti, ki jih vsak dan izvajajo javne službe, izhajajo iz gospodarske dejavnosti, zato spadajo na področje uporabe prava Unije. Zlasti pa je po členu 106 PDEU spremljanje združljivosti teh vračil kot državnih pomoči z notranjim trgom v izključni pristojnosti Komisije. Komisija bo nadaljevala z vrednotenjem ter si prizadevala za morebiten ponovni

¹⁸ „Stratégie pour la mise en œuvre effective de la Charte des droits fondamentaux par l'Union européenne“, COM(2010) 573 konč. z dne 19.10.2010.

¹⁹ Pogodba o delovanju Evropske unije, člen 9.

pregled sklepa in okvira, ki ureja plačila za obveznost izvajanja storitev javnega interesa (temu se pogosto pravi „sveženj Altmark“).

Uporaba pravil EU na področju javnih storitev sproža številna praktična vprašanja pri pristojnih javnih organih in nekaterih subjektih v sektorju, zlasti s področja socialnih storitev. Unija in njene države članice morajo biti torej jamstvo za obstoj zakonodajnega okvira, ki bi javnim službam omogočal, da izvajajo svoje poslanstvo in se učinkovito odzovejo na potrebe vseh državljanov. Prav tako mora Unija uresničiti novo ambicijo pri ugotavljanju in prispevanju k hitri vzpostavitvi najnujnejših infrastruktur za pretočnost enotnega trga in za razvoj novih storitev za evropske državljane. Strategija Evropa 2020 zlasti določa razvoj infrastruktur, ki naj vsem omogočijo dostop do visokohitrostnih spletnih povezav do leta 2013. Ta strategija je namenjena temu, da bi do leta 2020 vsi Evropejci imeli dostop do bistveno višje hitrosti spletnih povezav, ki presega 30 Mbps, in da bi se vsaj 50 % gospodinjstev odločilo za spletno povezavo, ki presega 100 Mbps.

Predlog št. 25: Komisija se zavezuje, da bo do leta 2011 sprejela sporočilo in niz ukrepov o storitvah splošnega interesa.

Unija in države članice morajo skrbeti za to, da so javne storitve, vključno s socialnimi storitvami, ki ustrezajo potrebam evropskih državljanov, vzpostavljene na primerni ravni, da zanje veljajo jasna pravila glede financiranja ter da je njihova kakovost čim boljša in da so take storitve dejansko dostopne vsem. V tem okviru bodo pobude Komisije temeljile na treh stebrih.

Prvič, javnim upravam naj bi zagotovile preprosto, uporabno in učinkovito orodje, ki bo zajelo celoto zadevnih sklopov (financiranje, javna naročila ali sodelovanje med javnimi organi) ter jim omogočilo, da na področju svojih pristojnosti in skladno s svojo veliko samostojnostjo ponudijo kakovostne lokalne javne storitve, ki ustrezajo potrebam državljanov. Prav tako naj bi omogočile boljše oceno kakovosti teh storitev ter njihovo sektorsko in meddržavno primerjavo.

Drugič, Evropejcem naj bi omogočile, da presojujejo o spremembah v kakovosti storitev, ponujenih zlasti v okviru liberalizacijskih reform velikih omrežnih panog (prevoznih storitev, poštnih storitev, energetike).

Tretjič, s tem naj bi bil ponujen boljši odziv na potrebo po univerzalni dostopnosti storitev, ki jih imajo Evropejci za bistvene v svojem vsakodnevnem življenju (na primer poštna storitve), saj je kakovost javnih storitev nujno povezana z njihovo dostopnostjo tudi v cenovnem smislu. Morebitne ovire za zagotavljanje kakovostnih splošnih storitev je treba preučiti na podlagi poglobljene analize, ki temelji na konkretnih izkušnjah. Ta skrb za odziv na potrebe vseh bo morala prav tako temeljiti na dinamičnem vrednotenju potreb Evropejcev, ki se spreminjajo v skladu s hitrim razvojem družbe in socialnih praks.

Komisija se zlasti zavezuje k naslednjemu:

- še naprej zagotavljati posodobljene odgovore na praktična vprašanja državljanov in javnih organov v zvezi z uporabo zakonodaje EU (državne pomoči in oddaja javnih naročil) glede storitev splošnega interesa;

- k ukrepom, ki bi omogočali boljše vrednotenje in primerjavo kakovosti in ponudbe storitev splošnega gospodarskega interesa na evropski ravni, zlasti na podlagi dejanskih izkušenj, in
- k preučitvi primernosti in možnosti, da se obveznost zagotavljanja splošnih storitev razširi na nova področja skladno z razvojem bistvenih potreb evropskih državljanov, po možnosti na podlagi člena 14 PDEU.

Predlogi v zvezi z vrednotenjem in ponovnim pregledom pravil za javna naročila – vključno s sodelovanjem med javnimi organi in direktivo o koncesijah – upoštevajo enako logiko, saj nameravajo dopolniti orodje, ki bo v zvezi s tem področjem na voljo javnim upravam. Treba je tudi poudariti, da so pobude za posodobitev infrastruktur zgoraj omenjenih velikih omrežnih panog (energetika, prevoz, digitalne komunikacije) prav tako odsev ambicij Unije, da odgovori na izziv posodobitve infrastruktur splošnega interesa.

Predlog št. 26: Komisija bo leta 2011 izvedla ponovni pregled smernic Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja ter sprejela predlog v zvezi s splošnim okvirom za financiranje prometnih infrastruktur.

Kljub znatnim izvedenim naložbam Evropska unija trenutno nima na voljo vzajemno dovolj povezanega, interoperabilnega in učinkovitega infrastrukturnega omrežja za čezmejne prevoze. Prometne infrastrukture so seveda bistvene za zagotavljanje delovanja notranjega trga ter morajo spodbujati trajnostno rast in razvoj. Poleg pomanjkanja usklajenosti držav članic na področju načrtovanja, financiranja in upravljanja projektov večjo oviro predstavlja odsotnost splošnega okvira za financiranje na evropski ravni, ki bi omogočil odpravo največjih pomanjkljivosti na enotnem trgu. Okvir za financiranje bo določen na podlagi naslednjega večletnega finančnega okvira, ki je predviden sredi leta 2011.

Predlog št. 27: Komisija bo sprejela sporočilo o prednostnih nalogah energetskih infrastruktur do obdobja 2020–2030, da bi tako podprla oblikovanje v celoti operativnega notranjega trga z energetiko, priskrbelo manjkajoče vezne člene in olajšala vključitev virov obnovljivih energij. Potrebni instrumenti za uresničitev teh prednostnih nalog bodo predstavljeni leta 2011 v okviru novega instrumenta za varnost in evropske energetske infrastrukture.

Oblikovanje evropskega trga z energetiko potrebuje sodobne infrastrukture. Osrednji cilji politike Unije za oskrbo z energijo so njena konkurenčnost, trajnostnost in zanesljivost. Za to so potrebne energetske infrastrukture, ki so boljše vzajemno povezane z nacionalnimi energetskimi omrežji, sposobne vključitve večjega deleža energije iz obnovljivih virov in diverzifikacije virov. Da bi odgovorile na te izzive, je treba obstoječe infrastrukture hitro posodobiti, izboljšati in združiti. Nova evropska politika za energetske infrastrukture je nujna za spremembo načina načrtovanja in razvoja omrežij v EU. Treba je poiskati rešitve za številne vezne člene, kot so energetska omrežja v Severnem morju ali naftni koridor v Južni Evropi. Omrežja morajo biti zasnovana na pametnejši način, da bo energija učinkoviteje izkoriščena in dovajana. Učinkovitost postopkov za pridobitev dovoljenj je treba okrepiti tudi v smislu preglednosti; najti je treba nove rešitve v zvezi s financiranjem, ki bi v prihodnjem

desetletju omogočile izvedbo ogromnih investicij, ki bodo presegle 200 milijard EUR²⁰ za velika evropska prenosna omrežja za električno energijo in plin, k čemur je treba dodati 400 milijard EUR za vzdrževanje, posodobitev in razširitev nacionalnih distribucijskih omrežij.

Predlog št. 28: Parlament in Svet bi morala sprejeti predlog sklepa o vzpostavitvi akcijskega načrta o evropskem radioelektričnem spektru, ki bi omogočil učinkovitejše upravljanje in uporabo tega spektra.

Evropski radioelektrični spekter je treba uporabljati bolj učinkovito in usklajeno, da bo na voljo dovolj spektra za potrebe državljanov in podjetij. Dostopnost enakih pasov spektra v tehnično prilagodljivih pogojih po vsej EU bo pomenila uresničitev ekonomij obsega, ki bodo omogočile nižje cene komunikacij za vse uporabnike.

2.2. Okrepiti solidarnost na enotnem trgu

Po mnenju Maria Montija je nelagodje nekaterih do notranjega trga mogoče pojasniti tudi z občutkom, da so bili liberalizacijski vali izpeljani na račun socialnih pravic, ki so jih pridobili različni gospodarski subjekti. Lizbonska pogodba in koncept „visokokonkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva“ kot njen temeljni cilj od nas zahtevata, da sprejmemo celostnejšo podobo enotnega trga. Gospodarske svoboščine in svoboščine do skupnih ukrepov je treba uskladiti. Ponovna oživitev dialoga med socialnimi partnerji je nujna in lahko omogoči pripravo zakonodaje, ki prihaja od socialnih partnerjev in je njim namenjena, kakor to izrecno določa Lizbonska pogodba.

Svoboščine enotnega trga morajo koristiti tako najmočnejšim kot najšibkejšim. Prednosti enotnega trga morajo biti ponujene vsakomur, tudi invalidnim osebam in ostarelim. Posebna pozornost bo morala biti namenjena temu, da bo dostop do proizvodov, zlasti kulturne narave, omogočen slabovidnim in naglušnim, na primer z razvojem primerne tehnološkega orodja (samodejni podnapisi ali posebne oddaje na javni televiziji).

Predlog št. 29: Na podlagi svoje nove strategije Evropske unije za učinkovito uporabo Listine o temeljnih pravicah²¹, bo Komisija skrbela za to, da bodo pravice, ki jih zagotavlja Listina, vključno s pravico do skupnih ukrepov, upoštevane. Komisija bo vnaprej in podrobno analizirala socialni učinek vseh zakonodajnih predlogov na enotni trg.

Predlog št. 30: Komisija bo leta 2011 sprejela zakonodajni predlog, namenjen izboljšanju izvajanja direktive o napotitvi delavcev, ki bo vključeval ali bo dopolnjen s pojasnitvijo uveljavljanja temeljnih socialnih pravic v okviru gospodarskih svoboščin enotnega trga.

Izvajanje svobodnega opravljanja storitev vključuje možnost, da se osebe pošlje v drugo državo članico. Napotitev delavcev je torej pomemben element notranjega trga storitev. Da bi se primerno zagotovile pravice zadevnih delavcev, direktiva o napotitvi delavcev na evropski

²⁰ Vir: GD ENER.

²¹ „Stratégie pour la mise en œuvre effective de la Charte des droits fondamentaux par l'Union européenne“, COM(2010) 573 konč. z dne 19.10.2010.

ravni določa, da se mora niz temeljnih varstvenih določb države prejemnice izvajati tudi za napotene delavce. Poleg tega je napotitev delavcev še vedno zapletena zaradi kompleksnih nacionalnih upravnih postopkov in težav, ki izhajajo iz dvojne obdavčitve, zato je izvajanje svobode opravljanja storitev okrnjeno. Izvajanje, uporaba in pogoji spoštovanja te direktive se lahko izboljšajo, prav tako se lahko pojasni tudi njena razlaga.

Predlog št. 31: Komisija bo leta 2011 ponovno pregledala direktivo o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (pokojninski skladi) ter na podlagi zelene knjige o pokojninah iz julija 2010 oblikovala še dodatne predloge, med drugim tudi namenjene odpravljanju težav, s katerimi se ob pripravi na upokojitev srečujejo mobilni delavci.

Delavci bi morali biti prav tako usposobljeni, da koristijo svoje pravice do pokojnine, ko se upokojijo. Na tem področju so potrebni ukrepi, ki naj upoštevajo staranje prebivalstva ter vpliv gospodarske in finančne krize na javne finance in finančno stabilnost. Zelena knjiga iz julija 2010 je sprožila razpravo o izzivih, na katere bo treba ponuditi odgovore, da bodo lahko imeli Evropejci primerne in dolgoročno zagotovljene pokojnine.

Predlog št. 32: Komisija bo začela posvetovanje s socialnimi partnerji v zvezi z evropskim okvirom za industrijsko prestrukturiranje.

Poleg postopkov, ki so odgovor na gospodarsko in finančno krizo, so preventivne strategije podjetjem omogočile, da so socialne konflikte preprečila s proaktivnim in s pogajanjem izpeljanim upravljanjem prestrukturiranja. To je pogoj za gospodarsko uspešnost in socialni imperativ, saj omogoča novo prerazporeditev virov v smeri sektorjev v vzponu, delavcem pa ponuja nove priložnosti, ko je njihovo delovno mesto ogroženo. Evropski okvir za prestrukturiranje bi omogočil oblikovanje okolja, ki temelji na vzajemnem zaupanju.

2.3. Vseživljenjski dostop do delovnih mest in izobraževanja

Delovna mesta so upravičeno prva skrb Evropejcev. Enotni trg pomeni izjemno in še ne povsem izkoriščeno priložnost, da vsak uveljavi svoje izobraževanje ali usposobljenost in odgovori na ponudbe za zaposlitev, ki prihajajo iz drugih držav članic. Predlagati je treba stvarna orodja za spodbujanje in olajšanje pretoka strokovnega znanja znotraj enotnega trga.

Evropsko usposabljanje je eden najprivlačnejših vidikov svoboščin in priložnosti, ki jih ponuja enotni trg. Priložnost študija in usposabljanja v drugi državi članici ni samo stvar osebnega razvoja, marveč omogoča vseživljenjsko pridobivanje novih znanj, ki bodo omogočila oblikovanje na znanju temelječega gospodarstva prihodnosti.

Predlog št. 33: Komisija bo leta 2012 na podlagi vrednotenja dosežkov do leta 2011 podala zakonodajni predlog v zvezi z reformo priznavanja poklicnih kvalifikacij ter s tem olajšala mobilnost delavcev in usposabljanje prilagodila trenutnim potrebam trga dela. V tem sklopu bo ocenjena možnost uvedbe poklicne izkaznice.

Pravica do opravljanja svojega poklica v drugi državi članici je ena od temeljnih svoboščin, ki jih zagotavlja Pogodba. Ključnega pomena je za državljane in za prost pretok delavcev,

svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev, ki jih lahko ovirajo zahteve v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij, pridobljenih v drugi državi članici. V Uniji je 4 600 urejenih poklicev. Številne poklicne delavce še danes pričakujejo dolgotrajni in zapleteni postopki, preden se priznajo njihove kvalifikacije; 20 % primerov SOLVIT se nanaša na priznavanje diplom. Direktiva iz leta 2005 je zagotovila poenostavitve, zlasti v zvezi z olajšanjem začasne mobilnosti poklicnih delavcev. Trenutni sistem je treba oceniti in ugotoviti, ali so bile v celoti izkoriščene vse priložnosti, ki jih ponuja ta direktiva. Direktiva na primer priporoča uporabo poklicne izkaznice, vendar je sama ne vzpostavlja. Takšna izkaznica bi lahko pomenila dodano prednost za nekatere poklice in državljane. Prav tako je potrebe po usposobljeni delovni sili vse več, v prihodnosti pa bo zaradi upada aktivnega prebivalstva temu še težje zadostiti. Sistem mora prav tako upoštevati znatne spremembe v sistemih izobraževanja in usposabljanja v državah članicah zaradi olajšanja vključitve in ponovne vključitve v delo. Zato je Komisija začela vrednotenje direktive iz leta 2005, na podlagi katerega bo leta 2011 pripravila zeleno knjigo ter leta 2012 ponovni pregled direktive.

Predlog št. 34: Komisija bo v sodelovanju z državami članicami pripravila izkaznico „mladi in mobilnost“, ki bo olajšala mobilnost vseh mladih, ki se bodo odločili za študij v drugi državi članici. Izboljšala bo svoje spletišče, namenjeno „mladim in mobilnosti“, z zagotavljanjem informacij o izobraževanju na daljavo in možnosti študija ter usposabljanja v Evropi.

Mobilnost bi morala postati normalna faza izobraževanja vsakega mladega Evropejca, ki mu bo omogočila, da ima na podlagi pridobljenih novih znanj, zlasti jezikovnih, dostop do primerne službe. Komisija je v okviru strategije Evropa 2020 v svojem sporočilu o mladih in mobilnosti predlagala vrsto ukrepov za pomoč mladim pri pridobivanju znanj, usposobljenosti in izkušenj, ki jih potrebujejo, da najdejo prvo zaposlitev. Komisija med temi ukrepi preučuje možnost oblikovanja posojila evropskim študentom za mobilnost, da bi tako mladim Evropejcem, še zlasti najbolj prikrajšanim med njimi, dala možnost za izkušnjo obdobja študija, usposabljanja ali pripravništva v drugi državi.

Predlog št. 35: Komisija bo v partnerstvu z državami članicami zagotovila uresničitev evropskega okvira kvalifikacij. Predlagala bo priporočilo Sveta za spodbuditev in potrjevanje usposabljanja zunaj šole („non formal and informal learning“). Predlagala bo tudi oblikovanje „evropskega potnega lista usposabljanj“, ki bo posameznikom omogočil prikaz vseživljenjskih znanj in usposobljenosti. Oblikovala bo vezni člen med evropskim okvirom kvalifikacij in nomenklaturo delovnih mest („poklicev“) v Evropi.

Kljub uspešnosti programov, kot je Erasmus, je akademsko priznavanje diplom in obdobji usposabljanja v drugih državah članicah še vedno problematično²². Za spodbujanje mobilnosti mora biti zagotovljena prenosljivost usposabljanj in znanj.

2.4. Nova sredstva za socialno tržno gospodarstvo

V tem poglavju o socialnem tržnem gospodarstvu so predstavljeni trije predlogi o enotnem trgu, ki temelji na „visokokonkurenčnem socialnem tržnem gospodarstvu“. Prvič, pobuda za

²² V sklopu svojega programa „Mladi in mobilnost“ je Komisija sprejela predlog za priporočilo Sveta (COM(2010) 478 z dne 15.9.2010) za odstranitev teh ovir.

socialno podjetništvo mora omogočiti sprostitvev obstoječih rezerv talentov in finančnih virov v državah članicah z zblizanjem akterjev na področju upravljanja in financiranja ter podjetnikov, ki so nosilci inovativnih projektov na socialnem področju ter nosilci rasti. Drugi predlog je povezan s pravnimi oblikami in predlaga pobude za izboljšanje pravnega okolja, v katerem se odvija del dejavnosti socialnega gospodarstva. Tretji predlog se osredotoča na upravljanje podjetij in njihovo socialno odgovornost, pri tem pa predlaga pobudo za novo opredelitev vloge podjetja v sodobnem gospodarstvu.

Predlog št. 36: Komisija bo leta 2011 predlagala pobudo za socialno podjetništvo ter s tem podprla in spremljala razvoj socialno inovativnih projektov za razvoj podjetij na enotnem trgu, pri čemer bo zlasti uporabljala socialne, etične in okoljske oznake, oddajo javnih naročil, vzpostavitev nove ureditve naložbenih skladov ter zajem neizkoriščenih prihrankov.

V zadnjih letih so posamezni podjetniki ali velike družbe uresničili projekte, ki so zelo inovativni s socialnega vidika. Prvo desetletje drugega tisočletja je Evropi in svetu pokazalo, da na področju socialnega gospodarstva obstaja ogromen potencial za inovacije. Ti projekti so se porodili iz volje posameznika ali skupine oseb in so priskrbeli ustvarjalne rešitve za pomembna družbeno-gospodarska vprašanja, ki jih večkrat povzroča izključenost (dostop do kmetijsko-živilskih proizvodov, stanovanj, zdravstvene oskrbe, trga dela, bančnih storitev, storitev za boljše vključevanje prikrajšanih oseb) ali pa staranje prebivalstva, ne da bi se pri tem vnaprej odpovedali logiki dobička. Inovacije, ki jih prinašajo ti novi modeli, ustvarjajo gospodarsko rast in pozitivne vplive za vse udeležene strani (podjetniki, delavci, porabniki, vlagatelji in drugi finančni partnerji itd.). Organizacija javnega in zasebnega naročanja (nakupovalne politike v zasebnem sektorju in družbena odgovornost podjetij), izboljššan dostop do financiranja (bančnega financiranja ali financiranja na finančnih trgih, zlasti na podlagi uporabe neizkoriščenih prihrankov), vzpostavitev nove ureditve za naložbene sklade, da se spodbudi in izboljša likvidnost naložb pri socialno, gospodarsko in finančno močno inovativnih projektih za finančno industrijo in porabnike finančnih proizvodov, ter oblikovanje novih orodij za komunikacijo bodo ustrezni vzvodi za to.

Predlog št. 37: Iz več razlogov, ki so bistveno povezani z naravo financiranja ali izborom delničarjev ali udeležencev, ki podpirajo in spremljajo socialno, gospodarsko in včasih tehnološko močno inovativne projekte, se socialno gospodarstvo razvija skozi več različnih pravnih statusov (fundacije, zadruga, vzajemne družbe). Komisija bo predlagala ukrepe, ki bodo omogočili izboljšanje zadevnih pravnih struktur, s čimer bo kar najbolj izboljšala njihovo delovanje ter olajšala njihov razvoj na enotnem trgu.

Predlagane bodo naslednje pobude:

– *Komisija bo do konca leta 2011 predlagala uredbo o statusu evropskih fundacij.*

Dejavnosti fundacij so se močno razvile v zadnjih letih, njihovo delovanje pa omogoča doseganje ambicioznih ciljev na področjih, na katerih sta evropska ustvarjalnost in inovativnost postali bistveni za konkurenčnost enotnega trga v globalnem svetu, zlasti na področju raziskav. Upravni stroški, registracija v drugi državi članici, dokazno breme, naloženo fundacijam ene države članice, ki je bila ustanovljena znotraj druge države članice

Unije, težave pri čezmejni delitvi finančnih virov v Uniji so ovire, ki danes ovirajo razvoj fundacij v Evropi in za katere bi uredba o statusu evropske fundacije ponudila rešitev.

– *Komisija bo predlagala javno posvetovanje (zelena knjiga) o izvajanju uredbe o statusu evropske zadruga in bo ukrepala po sprejetju ocenjevalnega poročila v letu 2012.*

Zadruga imajo zelo pomembno vlogo v strukturi in razgibanosti gospodarstva. Ponujajo mehanizme edinstvene solidarnosti med člani in ustvarjajo čvrste lastniške strukture, ki spodbujajo močno skupinsko kulturo, soudeleženo delavcev kot lastnikov ter dolgoročne naložbe.

– *Komisija bo leta 2011 začela študijo o vlogi vzajemnih družb v vseh državah članicah in preučila zlasti njihovo čezmejno delovanje.*

Vzajemne družbe so prisotne v večini evropskih držav, vendar se njihov pomen razlikuje od ene države do druge. Več kot 120 milijonov Evropejcev je na primer članov vzajemne družbe za zdravstveno zavarovanje v Evropi. V sektorju zavarovanj in bančnega posredništva velik delež delovnih mest zagotavlja področje vzajemnih družb.

Predlog št. 38: Komisija bo sprožila javno posvetovanje (zelena knjiga) o upravljanju podjetji. Prav tako bo sprožila javno posvetovanje o možnostih za izboljšanje preglednosti informacij, ki jih podjetja navajajo v zvezi s socialnimi in okoljskimi vidiki ter človekovimi pravicami. Iz teh posvetovanj se bodo lahko razvile zakonodajne pobude.

Temeljnega pomena je, da evropska podjetja dokažejo čim večjo odgovornost, tako do svojih zaposlenih in delničarjev kot do družbe na splošno. Njihovo upravljanje se lahko izboljša zlasti v zvezi s sestavo in raznolikostjo upravnih odborov, vključno z zastopanostjo žensk, ter dolgoročnimi zavezami delničarjev in delavcev, ki so lastniki deleža družbe. Da se hkrati okrepi upravljanje podjetij in socialna oziroma družbena odgovornost podjetij, se bo moral preudarek osredotočiti na izboljšanje preglednosti, zlasti na področju človekovih pravic in trajnostnega razvoja, ter na načine za izboljšanje delovanja podjetij s ciljem večje udeležnosti zaposlenih in izboljšanega odnosa z delničarji ter olajšanja primernejšega vrednotenja podjetij na finančnih trgih.

2.5. Enotni trg v službi potrošnikov

Za evropske potrošnike mora enotni trg pomeniti dodano vrednost ter jim ponujati različno in visokokakovostno blago in storitve. Poseben poudarek mora biti na bančnih proizvodih, saj ti v velikem obsegu pogojujejo možnost gibanja ali dela na enotnem trgu. Nadzorni organi pa morajo zagotoviti evropskim potrošnikom visoko varstvo pred vsakim tveganjem, povezanim s kakovostjo nujenih proizvodov ali storitev.

Potrošniki večkrat nimajo na voljo informacij, ki bi jim omogočile, da izberejo ugodno ceno ali da se za nakup odločijo osveščeno, ker so informacije predstavljene na tak način, da postane primerjanje težavno ali nejasno. To se dogaja zlasti pri čezmejnih ponudbah in stroških dostave. Pri nakupovalnih postopkih danes potrošnik ne razpolaga z vsemi elementi, ki bi mu omogočali osveščeno izbiro. Komisija bo ocenila trenutne praks v zvezi s spletišči, ki ponujajo cenovne primerjave, in pripravila smernice za taka spletišča na podlagi najboljših praks in izkušenj držav članic.

Predlog št. 39: Komisija bo leta 2011 pripravila večletni akcijski načrt za razvoj evropskega nadzora trgov. Poleg tega bo v sodelovanju s carinskimi službami in organi za nadzor trga v državah članicah v letu 2011 pripravila smernice za carinske preglede na področju varnosti proizvodov. Prav tako bo predlagala revizijo direktive o splošni varnosti proizvodov ter s tem zagotovila dosleden in učinkovit okvir za varnost potrošniških izdelkov v EU.

Evropski državljani zahtevajo zaščito svojega zdravja in svojih pravic v vsej EU, zlasti v zvezi z grožnjami ali tveganji, ki jih ne morejo obvladati kot posamezniki. Zato bo Komisija okrepila nadzor trga v zvezi z varnostjo proizvodov v EU. Cilj bo dosežen z akcijskim načrtom, ki bo sprožen leta 2011. Usklajenost med nacionalnimi organi za nadzor trga bo okrepljena, da bi se s tem potrošnikom zagotovila varnost in zanesljivost blaga, ki svobodno kroži po enotnem trgu. S tem bodo zagotovljeni enaki konkurenčni pogoji, ki bodo podjetjem omogočili, da v celoti izkoristijo priložnosti trga, ki obsega 500 milijonov potrošnikov. Komisija bo prav tako predlagala revizijo direktive o splošni varnosti proizvodov ter s tem razvila dosleden in učinkovit okvir tržnega nadzora za varnost potrošniških izdelkov v EU.

Predlog št. 40: Komisija bo na začetku leta 2011 sprejela zakonodajno pobudo o dostopnosti nekaterih temeljnih bančnih storitev. Prav tako bo bančni sektor povabila, da do konca leta 2011 predstavi pobudo za samoregulacijo, ki naj izboljša preglednost in primerljivost bančnih stroškov.

Državljeni, zlasti študentje, se srečujejo s težavami pri odprtju bančnega računa ali pridobitvi plačilne kartice v državi članici, v katero se pred kratkim preselili ali v kateri niso rezidenti. Finančne institucije zagovarjajo takšno zavrnitev in trdijo, da nekatere skupine potencialnih potrošnikov pomenijo povečano tveganje za banko in jih morajo zato strožje nadzirati. Prav tako navajajo tudi nesposobnost, da bi pridobili jasno sliko o preteklem vračanju posojil, ki jih je sklenil posojilojemalec. Vendar se v številnih primerih zavračanje odprtja bančnega računa ne more šteti za objektivno upravičeno in sorazmerno. Poleg tega pomanjkanje preglednosti bančnih stroškov pomeni večjo oviro na področju maloprodajnih finančnih storitev. Stranke ne morejo razumeti in primerjati stroškov svojih bančnih računov, kar jih odvrča, da bi svoj račun zamenjali z ugodnejšim. V državah članicah, kjer so bančni stroški zapleteni in nepregledni, potrošniki plačujejo tudi višje stroške, kot bi bilo potrebno. Večja preglednost je tudi predpogoj za čezmejne transakcije in za uspeh enotnega območja plačil v evrih (SEPA). Na podlagi analize 224 bančnih zavodov, ki zajemajo 81 % maloprodajnega trga depozitov strank, je bilo ocenjeno, da 66 % njihovih spletišč zahteva dodatne informacije za določitev stroškov bančnega računa. Ta analiza je tudi pokazala, da so na ravni Evropske unije razlike med cenami bančnih računov znatno večje kot pri drugih storitvah.

Predlog št. 41: Komisija bo do februarja 2011 predlagala direktivo o oblikovanju integriranega enotnega trga za hipotekarne kredite z visoko stopnjo varnosti potrošnikov.

Trg maloprodajnih finančnih storitev je sektor, ki ga potrošniki še ne morejo izkoristiti v celoti. Večkrat so zadržani pri zamenjavi dobavitelja ali pa imajo na voljo premalo informacij, da bi lahko primerjali obstoječe ponudbe. Pri čezmejnem povpraševanju je teh težav običajno še več. Vzporedno s trenutnimi strukturnimi reformami finančnega sektorja se morajo nadaljevati tudi reforme na maloprodajnem trgu finančnih proizvodov, da se s tem utrdi

zaupanje potrošnikov. Take ovire sodijo k tistim, ki najbolj ovirajo državljane pri vsakdanjem življenju. Evropski hipotekarni trgi so življenjskega pomena za milijone evropskih državljanov: hipotekarni kredit je ena najpomembnejših finančnih odločitev v življenju, saj pomeni večdesetletno finančno obvezo. Neodgovorno ravnanje operaterjev lahko načne temelje finančnega sistema ter privede do potencialno hudih socialnih in gospodarskih posledic. Povezanost hipotekarnih trgov ostaja prav tako omejena. Raven neposrednih čezmejnih posojil ostaja nizka in še vedno obstajajo bistvene razlike med državami članicami pri ceni, izbiri proizvodov in pristopov do ureditve, ki se uporablja za različne zadevne akterje, kot so posojilodajalci, ki niso bančni zavodi, in posredniki pri kreditih. Posojilodajalci in posredniki pri kreditih se soočajo z ovirami, ki jim preprečujejo poslovanje v drugi državi članici ali nesorazmerno zvišujejo njihove stroške. Prav tako se z ovirami soočajo državljani, ko bi radi pridobili hipotekarno posojilo v drugi državi članici ali celo posojilo od posojilodajalca s sedežem v isti državi članici, če nakup zadeva nepremičnino, ki se nahaja v drugi državi EU; pogosto jim je posojilo zavrnjeno. Iskanje najboljše cene ali proizvoda v različnih državah članicah je prav tako težavno ali celo nemogoče, saj primanjkuje primerljivih informacij. Povezovanje evropskih hipotekarnih trgov bi spodbudilo finančno stabilnost in prineslo znatne koristi potrošnikom. Posojilodajalci hipotekarnih posojil bi s tem bili učinkovitejši, na voljo pa bi bil tudi širši razpon proizvodov.

Predlog št. 42: Komisija bo do konca leta 2010 sprejela sporočilo, namenjeno ugotavljanju in odpravljanju fiskalnih ovir, s katerimi se še vedno soočajo državljani.

Nekatere ovire, ki državljanom onemogočajo, da bi se lahko svobodno gibali, se nastanili ali si priskrbeli blago in storitve po EU, so povezane s fiskalnimi težavami. Med njimi so lahko težave pri pridobivanju odbitkov pri dvojni obdavčitvi zaradi omejitev področja uporabe sporazumov glede dvojne obdavčitve ali njihovega neobstoja, diskriminatorna fiskalna pravila ali prekrivanje različnih finančnih sistemov, prav tako pa tudi težave pri upoštevanju fiskalne zakonodaje dveh ali več držav članic in pri uveljavljanju zmanjšanja davčne stopnje ali fiskalnih vračil iz druge države članice. Težave lahko še zlasti nastopijo pri čezmejnih delavcih, in sicer na področju fiskalne zakonodaje v zvezi z avtomobili, pokojninami in dediščinami.

Predlog št. 43: Komisija bo leta 2012 sprejela predlog za spremembo uredbe o pravicah letalskih potnikov, zlasti ob upoštevanju nedavne krize, ki jo je povzročil izbruh vulkana na Islandiji; če bo sprejet zakonodajni predlog v zvezi s cestnim prevozom (avtobusi), bo pripravila sporočilo o pravicah potnikov na vseh načinih prevoza .

Kljub veljavni zakonodaji zlasti v letalskem in železniškem sektorju ter zakonodaji, ki bo kmalu sprejeta v pomorskem sektorju, se pravice potnikov še vedno razlikujejo glede na izbran način prevoza, poleg tega pa jih operaterji ne spoštujejo vedno. Take razmere povzročajo tveganje izkrivljanja konkurence na notranjem trgu ter škodujejo cilju, da se zagotovi dovolj enakomerna stopnja kakovosti storitev v interesu državljanov in tudi evropskega gospodarstva v celoti.

3. DIALOG, PARTNERSTVO, OCENJEVANJE: SREDSTVA ZA DOBRO UPRAVLJANJE ENOTNEGA TRGA

Enotni trg ni last evropskih institucij ali kakih velikih vseevropskih skupin: **enotni trg je tak, kakršnega vsak Evropejec oblikuje vsak dan, ko dela, varčuje, kupuje, vlaga itd.** Oblikovanje in uporaba enotnega trga sta dejansko odvisna od vseh Evropejcev samih.

Namen tega akta je, da predlaga nov okvir za dialog, ki naj zagotovi, da se o določbah razmisli in jih izvaja tako, da bo to koristilo vsem Evropejcem: v svoji vlogi predlagatelja, spodbujevalca in mesta dialoga in razprave se **Komisija zavezuje k novi osmislitvi enotnega trga, da bi s tem evropskim državljanom ponujal več.** Parlament in Svet bosta v svojih vlogah razglasila ukrepe, ki jih morajo izvesti države.

Vendar ta akt za enotni trg ne bo mogel uspeti, če se proces njegovega predloga, sklenitve, izvedbe in spremljanja ne bo odprl drugim partnerjem še prej in na višji ravni.

Številni sklopi tega akta, na primer ukrepi v zvezi z javnimi storitvami ali fiskalnimi vidiki, posegajo v pristojnosti držav članic ter njihovih lokalnih in regionalnih skupnosti. Iz tega razloga je treba vse območne politične ravni vključiti, da polno sodelujejo pri upravljanju enotnega trga skladno s svojo dejavno udeležbo v kohezijski politiki.

Ta akt za enotni trg izraža močno željo predsednika Barrosa, **da bi strategiji Evropa 2020 dal več možnosti ter bi operativno izvedel glavna priporočila Evropskega parlamenta in poročilo Maria Montija.** Akt želi Evropsko komisijo zavezati k rezultatom, razviti smernice priprave prihodnosti ter okrepiti Evropo, da bo kos izzivom.

Ta akt in njegovo izvedbo bosta nedvomno zaznamovala močna volja do dialoga, vzpostavitve partnerstev s soudeleženi stranmi in do objektivne ocene njegovih rezultatov.

O vplivu se ne odloča, vpliv nastane sam od sebe. Zato se Komisija ne bo izognila nobeni razpravi, niti najtežavnejši: evropske politične stranke, vlade in nacionalni parlamenti, skupnosti, civilna družba, sindikati in podjetja, potrošniki, združenja itd., pri čemer bo tesno sodelovala z Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom.

Ta akt predlaga 50 ukrepov s ciljnimi datumi glede faz posvetovanja, ki jih bo Komisija izpeljala v skladu z načeli o pametni pripravi zakonodaje. **Komisija vabi, naj vsak od njenih partnerjev pregledno in odgovorno pripravi te faze dialoga, prispeva s svojim razmislekom in si prisvoji prihodnost našega velikega evropskega enotnega trga.**

Komisija mora še naprej igrati svojo vlogo pri nadzoru in dobrem izvajanju politik enotnega trga. Zaveda se, da se od držav članic zahtevajo vložki pri delu v smeri enotnejšega in konkurenčnejšega trga. Pripravljena bo prisluhniti, vendar bo budno spremljala doseganje ciljev.

Predlog št. 44: Komisija in države članice bodo sodelovale pri razvoju notranjega trga z okrepitvijo postopka za vrednotenje pridobitev, zlasti na podlagi procesa „vzajemnega vrednotenja“ direktive o storitvah, ki ga trenutno izvajajo države članice in Komisija. Izkušnje, pridobljene na podlagi vzajemnega vrednotenja direktive o storitvah, bodo razširjene na druga ključna zakonodajna področja v zvezi z enotnim trgom.

Komisija bo pri nadaljnjem vrednotenju upoštevala povratne informacije na podlagi dejanskih izkušenj, pri čemer bo preskusila in okrepila sinergije med obstoječimi orodji (nadzor trga, sektorske preiskave, preglednica potrošnikov itd.). V zvezi s tem bo vsako leto predstavila lestvico dvajsetih najboljših dosežkov subjektov enotnega trga (podjetij, potrošnikov, delavcev, študentov, upokoencev itd.). Ta seznam bo „termometer“ stanja na enotnem trgu in njegovega delovanja na terenu.

Komisija bo tudi redno pregledovala stanje enotnega trga v partnerstvu z vsemi zadevnimi subjekti ter skupaj z Evropskim parlamentom vsako leto organizirala **forum o enotnem trgu**, pri katerem bodo sodelovale druge institucije, predstavniki držav članic (tudi na regionalni in lokalni ravni), nacionalnih parlamentov, državljanov in zainteresiranih strani. Prvi forum naj bi bil organiziran leta 2011.

Predlog št. 45: Komisija bo na začetku leta 2011 predstavila strategijo za razširitev informacijskega sistema o enotnem trgu (IMI) na druga zakonodajna področja v letu 2011 ter strategijo, namenjeno oblikovanju pravega digitalnega omrežja evropskih uprav za pogled iz „obličja v obličje“. Ta strategija bo predmet zakonodajnega predloga.

Informacijski sistem o enotnem trgu (IMI) je bil zasnovan kot prilagodljivo podporno orodje za upravno sodelovanje v korist različnim sektorskim zakonodajam. Trenutno se uporablja za direktivo o poklicnih kvalifikacijah in za direktivo o storitvah. Da se uresniči celoten potencial IMI, je treba oblikovati takšno strategijo, s katero bi bil razširjen na druge sektorje ter bi bile ustvarjene sinergije med IMI in drugimi orodji informacijske tehnologije. Ta strategija bo opredeljena v sporočilu Komisije. Glavna ovira za razširitev IMI je pomanjkanje pravne podlage, ki bi povsem zadovoljila odgovorne za varstvo podatkov na evropski in nacionalni ravni. Da se tako stanje odpravi, bo v razpravo ponujen predlog uredbe. Uredba naj bi določala pravila za obdelavo podatkov in druge pogoje za uporabo IMI ter omogočila upravno sodelovanje na področjih, kjer je to potrebno za uporabo prava o notranjem trgu, čeprav veljavno pravo tega ne določa izrecno.

Predlog št. 46: Komisija bo leta 2011 predstavila pobudo o uporabo alternativnih načinov reševanja sporov v EU. V zvezi s tem bo Komisija leta 2011 sprejela priporočilo o omrežju alternativnih načinov reševanja sporov na področju finančnih storitev. Ti dve pobudi sta namenjeni zagotavljanju, da bodo za čezmejne spore v zvezi s potrošniškim blagom vzpostavljena zunajsodna preprosta pravna sredstva z dobrim razmerjem med ceno in kakovostjo. Do leta 2012 bo Komisija predlagala evropski sistem za spletno reševanje sporov glede elektronskih transakcij. V letih 2010–2011 bo tudi izvedla javno posvetovanje v zvezi z evropskim pristopom do skupnih pritožb ter na podlagi tega ugotovila modalitete, ki bi lahko bile vključene v zakonodajni okvir Evropske unije in v pravni red držav članic.

Če želimo, da bi potrošniki lahko z zaupanjem nakupovali v drugi državi članici in izkoriščali pravice, ki jim jih daje evropska zakonodaja, je potrebno, da imajo na voljo zagotovilo, da lahko v primeru težav dobijo povračilo. Pravice, ki jih ni mogoče uveljavljati, so v praksi brez vrednosti. Z nedavno raziskavo je bilo ocenjeno, da znašajo izgube, ki jih evropski potrošniki utrpijo zaradi napak pri kupljenem blagu ali storitvah, letno 0,3 % evropskega BDP. Alternativni načini reševanja sporov in pomoči v primeru pritožbe, na primer evropski centri

za potrošnike, bi lahko potrošnikom ponudili preprosto, hitro in stroškovno ugodno rešitev ter ohranili dobre odnose med podjetji in njihovimi strankami. Vendar potrošniki in podjetja obstoječih sistemov za reševanje sporov ne poznajo dovolj, v številnih sektorjih pa tovrstnih sistemov še vedno primanjkuje. V sektorju finančnih storitev na primer potrošniki pogosto nimajo druge izbire, kot da se podajo v težavne in zapletene sodne postopke. V nekaterih državah članicah ni mehanizmov za zunajsodno reševanje sporov. Poleg tega obstoječi mehanizmi še niso dokazali, da so dovolj učinkoviti v čezmejnem pogledu. Potrebno je torej zapolniti vrzeli v geografskem in sektorskem obsegu mreže FIN-NET. Uveljavljanje skupne pritožbe tudi ni vedno preprosto niti pred sodiščem niti v zunajsodnem smislu. Če ni pravičnih konkurenčnih pogojev, podjetja lahko prizadenejo konkurenčne motnje. Izgubljajo se priložnosti, da bi se ustvarila ekonomija obsega z združevanjem pritožb. Izboljšanje alternativnih mehanizmov za reševanje sporov med potrošniki in podjetji, zlasti na področju finančnih storitev, bi potrošnikom prineslo znatne koristi, okrepilo njihovo zaupanje in prispevalo k razvoju enotnega trga.

Predlog št. 47: Komisija bo v partnerstvu z državami članicami razvila odločnejšo politiko, ki naj zagotovi spoštovanje pravil o enotnem trgu. Komisija se zavezuje k pripravi načrtov za prenos in osnutkov konkordančnih preglednic glede zakonodajnih ukrepov, k so določeni v aktu, prav tako pa tudi k skrajšanju povprečnega trajanja obravnave primerov kršitev. Komisija poziva države članice, naj znižajo svojo stopnjo nedoseganja prenosa direktiv o enotnem trgu na 0,5 % in naj prigrasijo svoje konkordančne preglednice z ukrepi za prenos.

Za okrepitev sodelovanja med Komisijo in državami članicami pri upravljanju enotnega trga so bili vloženi že veliki napor, zlasti na podlagi izvajanja „priporočila o partnerstvih“ iz leta 2009²³. Stalna prizadevanja za boljše izvajanje pravil o enotnem trgu so obrodila sadove, kakor kaže na primer zelo nizka stopnja nedoseganja prenosa, ki je zabeležena v zadnji preglednici za notranji trg²⁴.

Tem prizadevanjem navkljub je poleg roka, predvidenega v direktivah, za njihov polni prenos povprečno potrebnih sedem dodatnih mesecev²⁵. Objavljene statistike kažejo na 36-odstotno zamudo pri prigrasitvi ukrepov za prenos v letu 2008 ter na 31-odstotno oziroma 30-odstotno zamudo v letih 2009 oziroma 2010²⁶. Še vedno pa so prisotne vrzeli, zlasti v zvezi z dejstvom, da nacionalna zakonodaja ni vedno skladna z direktivami, ki naj bi jih prenesla. Trajanje formalnih postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih izvaja Komisija, in znatne zamude pri izvajanju sodb Sodišča s strani nacionalnih organov so še vedno izzivi, ki se jim je treba odzvati. Prav tako je potrebno, da se več pozornosti nameni vprašanju uporabe pravil že v trenutku, ko se ta oblikujejo, ko se jih vrednoti in/ali spreminja. Komisija bo oblikovala podporne instrumente, na primer sistematično oblikovanje načrtov za prenos v zvezi z zakonodajnimi predlogi, opredeljenimi v aktu. Ti načrti bodo omogočili, da se težave pri prenosu obravnavajo dovolj zgodaj.

²³ Priporočilo Evropske komisije „o ukrepih ta izboljšanje delovanja enotnega trga“ (2009/524/ES) z dne 29. junija 2009.

²⁴ Preglednica notranjega trga, december, št. 21.

²⁵ Preglednica notranjega trga, december, št. 21.

²⁶ Podatki temeljijo na številu sproženih postopkov za ugotavljanje kršitev na podlagi podatkov s spletne strani http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm

Potrebno je novo prizadevanje v zvezi z izvrševanjem in spoštovanjem pravil; to še toliko bolj drži, saj gre za nujen pogoj za dobro delovanje enotnega trga: pravila morajo biti enaka za vse. To predpostavlja odločno partnerstvo in sodelovanje z državami članicami, da se zmanjša nedoseganje prenosa. Vzajemne zaveze so nujne za potrjevanje skladnosti nacionalnega prava z najpomembnejšimi uredbami enotnega trga na podlagi sistematične uporabe konkordančnih tabel, ki morajo biti na voljo državljanom in podjetjem. Te preglednice bo Komisija dajala na voljo državam članicam za vsako novo prednostno direktivo iz akta. Skupna prizadevanja je treba razviti tudi na področju pospeševanja postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih vodi Komisija, in usklajevanja s sodbami Sodišča, in sicer s skupnim določanjem ambicioznih ciljev, ter na področju spodbujanja sistematične uporabe alternativnih načinov za reševanje sporov, kot sta SOLVIT in EU Pilot.

Predlog št. 48: Komisija bo okrepila posvetovanje in dialog s civilno družbo pri pripravi in izvajanju zakonodajnih besedil. Posebna pozornost bo namenjena upoštevanju pogledov potrošnikov, nevladnih organizacij, sindikatov, podjetij, varčevalcev, uporabnikov in teritorialnih skupnosti v okviru predhodnih posvetovanj pred sprejetjem predlogov, zlasti v zvezi z delom strokovnih skupin.

Prispevki širokega spektra soudeleženih strani lahko politiko enotnega trga le obogatijo. Komisija trenutno prejema le malo prispevkov, ki jih ne pripravljajo poklicno zaposleni v zadevnih sektorjih. Mnenja porabnikov, malih vlagateljev, malih podjetij, predstavnikov delavcev, nevladnih organizacij in predstavnikov lokalnih skupnosti lahko ponudijo koristne poglede glede izvajanja ukrepov na terenu in pomagajo določiti, ali predlagane politike konkretno ponujajo korist državljanom.

Predlog št. 49: Komisija bo leta 2010 nadaljevala spodbujanje enotnega okenca, ki bo državljanom in podjetjem ponujal informacije in dostop do pomoči v zvezi s pravicami, ki so povezane z enotnim trgom prek interneta, telefona ali osebnega stika, in sicer na podlagi razvoja spletnega portala „Tvoja Evropa“ in njegovo boljše usklajenostjo s portalom „Europe Direct“. Komisija bo prav tako okrepila tudi partnerstva z državami članicami, da bodo tako informacije o nacionalnih pravilih in postopkih prav tako na voljo pri enotnem okencu.

Številna poročila dokazujejo, da kljub številnim uradnim virom informacij in sistemom pomoči, ki jih je vzpostavila Komisija, državljanji slabo poznajo svoje pravice in ne vedo, na koga naj se obrnejo, da jih uveljavijo v primeru težav. Na podlagi tega dejstva je bil portal „Tvoja Evropa“ preoblikovan v novo okence, informacije pa so bile na novo predstavljene z vidika uporabnikov. Cilj prihodnjih mesecev je, da ga Evropejci spoznajo in da se informacije, ki so na voljo, uredijo tako, da bodo še bolj koristne, zlasti z zagotavljanjem informacij za zadevno državo (natančen opis po državah članicah, potrebne formalnosti, lokalne kontaktne osebe itd.). Tega ne bo mogoče izvesti brez dejavnega sodelovanja držav članic.

Predlog št. 50: Komisija bo v partnerstvu z državami članicami okrepila neformalna orodja za reševanje težav, zlasti s konsolidacijo in utrditvijo projekta EU Pilot, sistema SOLVIT ter omrežij evropskih centrov za potrošnike. V zvezi s SOLVIT bo na podlagi ocenjevanja, opravljenega leta 2010, leta 2011 oblikovala stvarne predloge. Bolj dolgoročno bo tudi preučila pogoje za morebitno dopolnjevanje teh orodij in drugih alternativnih načinov za reševanje sporov, zlasti s spletnjem tesnejših vezi med njimi, da bi lahko skupaj bolje obravnavali vse težave, povezane z enotnim trgom.

Po osmih letih delovanja sistema SOLVIT se je število obravnavanih primerov podeseterilo, centri pa se morajo ukvarjati z vse bolj različnimi primeri, ki včasih celo presega njihovo ožji mandat. Da se zagotovi optimalno delovanje sistema v prihodnosti, je treba začeti razmisliti o mandatu SOLVIT, o načinih zagotavljanja kakovosti njegovega delovanja in o njegovi povezanosti z drugimi orodji za reševanje težav. S tem bo tudi prek sistema SOLVIT mogoče v bolj dolgoročnem smislu napredovati v smeri možnosti, da bi obstajal hiter in neformalen sistem reševanja sporov za vsako težavo na enotnem trgu, na katero je naletel državljan ali podjetje. Omrežje evropskih centrov za potrošnike bo predmet vrednotenja, iz katerega bodo leta 2011 izšli konkretni predlogi v zvezi z njegovim nadaljnjim razvojem. Projekt EU Pilot je namenjen tesnemu sodelovanju z državami članicami za čim hitrejšo reševanje težav pri uporabi prava o enotnem trgu brez poseganja po postopkih za kršitve. Raznovrstnost in obseg težav zahtevajo okrepitev te pobude. Komisija je sprožila pobudo za razširitev projekta, tako da bo ta zajel 24 od 27 držav članic.

SKLEPNA UGOTOVITEV: ZA EVROPSKO JAVNO RAZPRAVO

Ambicija tega akta je, da obnovi zavezo zaupanja med Evropejci in njihovim veletrgom, da ta spet postane orodje za rast in nam omogoči, da se odzovemo na naše izzive.

Komisija predlaga predvsem sprožitev nekega globalnega gibanja: okrepitev socialnega tržnega gospodarstva, s katerim bi bili v srž enotnega trga ponovno postavljena podjetja in Evropejci, ter bi bilo tako spet pridobljeno zaupanje; razvoj politik trga, ki bi služile trajnostni in pravični rasti; vzpostavitev orodja za dobro upravljanje, dialog, partnerstvo in ocenjevanje. Ta globalni pristop bo zahteval usklajevanje prizadevanj Komisije in drugih institucij ter njihovo okrepljeno spremljanje. To pa ne bo posegalo v mehanizme za spremljanje, ki so bili vzpostavljeni v okviru vodilnih pobud strategije Evropa 2020.

To skupno gibanje zavezuje Komisijo, vendar v njenih vlogah in z njunimi postopki prav tako tudi Parlament in Svet. Ekonomsko-socialni svet in Odbor regij bosta usmerila vrsto razprav k predstavnikom regij, socialnim ali gospodarskim partnerjem, združenjem in subjektom civilne družbe. Poleg tega **bo razprava o aktu za enotni trg** v prihodnjih mesecih **potekala po vsej Evropi**. Preveden v vse jezike bo ta akt naslovljen na člane evropskega in nacionalnih parlamentov, na regionalne organe, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, ter na socialne partnerje ter gospodarske in socialne subjekte civilne družbe. Zainteresiranim stranem bodo na voljo posebna informacijska sredstva.

S tem bodo okoli izzivov visokokonkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva ustvarjeni pogoji za **resnično evropsko javno razpravo**.

Vse zainteresirane strani so vabljeni, da svoja mnenja o ponovnem zagonu enotnega trga in zlasti o 50 ukrepih, predlaganih v tem dokumentu, predložijo na naslednji naslov:

http://ec.europa.eu/internal_market/smact. Zainteresiranim stranem bodo na voljo posebna informacijska sredstva.

Prispevke mora Komisija prejeti do najpozneje 28. februarja 2011. Komisija bo na podlagi pridobljenih odgovorov predlagala določitev zavez drugih institucij glede končne različice akta.

Prejeti prispevki bodo objavljeni na spletu. V zvezi z informacijami glede obdelave vaših osebnih podatkov in vašega prispevka je priporočljivo, da se seznanite s posebno izjavo o zaupnosti, ki je objavljena na omenjenem spletišču.

Komisija želi, da bi se ob koncu te razprave in na podlagi njenih izsledkov na začetku leta 2011 vse evropske institucije zavezale k temu, da iz tega akta in njegovih 50 ukrepov naredijo dokončni politični načrt za obdobje 2011–2012. Njegova uresničitve bo omogočila, da z močnim vzgibom obeležimo 20. obletnico enotnega trga, ki jo bomo slavili konec leta 2012.

Uresničitve pobud iz tega akta v letu 2012 bo tudi trenutek vrednotenja izvajanja akta in njegovih rezultatov na področju trajnostne rasti in okrepitve zaupanja Evropejcev v enotni trg. Za vrednotenje teh rezultatov bodo oblikovani kazalniki, ki bi lahko na primer merili naslednje:

- spremembe v stroških izdaje patenta;
- obseg blagovne izmenjave med državami članicami kot odstotek BDP EU;
- delež čezmejnih storitev, izražen kot odstotek BDP EU, in število podjetij s sedežem v drugi državi članici, ki ni država članica njihovega glavnega sedeža;
- število javnih uprav, ki so med sabo povezane na podlagi informacijskega sistema za enotni trg (IMI) in število predstavljenih zahtevkov; in
- odstotek blaga in storitev, ki so predmet čezmejnega spletnega nakupa.

Na podlagi tega vrednotenja bo Komisija določila poglobitev enotnega trga na naslednji stopnji, ko bodo lahko ugotovljeni novi vzvodi rasti v enotnem trgu, ki je doživel tako prenavo. V ta namen bo Komisija izvedla poglobljene raziskave, poizvedbe in analize.

1. S podjetji do močne, trajnostne in pravične rasti			
1.1 Spodbuditi in varovati ustvarjanje			
Predlog št. 1:	Evropski parlament in Svet bi morala storiti vse potrebno za sprejetje predlogov glede patenta Evropske unije, njegove jezikovne ureditve in poenotenega sistema za razreševanje sporov. Cilj je, da bi bili prvi patenti EU na voljo leta 2014.	takoj	Unija inovacij
Predlog št. 2:	Komisija bo leta 2011 predlagala okvirno direktivo o upravljanju avtorskih pravic ter s tem odprla dostop do spletnih vsebin z izboljšanjem upravljanja, preglednosti in digitalnega urejanja avtorskih pravic. Predlagala bo tudi direktivo o delih neznanih avtorjev.	2011	Digitalna agenda za Evropo
Predlog št. 3:	Komisija bo leta 2010 predlagala akcijski načrt za boj proti ponarejanju in piratstvu, ki bo vključeval zakonodajne in nezakonodajne ukrepe. Poleg tega bo leta 2011 predložila zakonodajne predloge zlasti za prilagoditev zakonodajnega okvira glede na potrebe, ki so posledica razvoja interneta, ter za okrepitev delovanja carin na tem področju in ponovno pregledala strategijo o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine v tretjih državah.	2010/2011	Integrirana industrijska politika
1.2 Spodbujanje novih poti za trajnostni razvoj			
Predlog št. 4:	Komisija in države članice bodo sodelovale pri razvoju notranjega trga storitev na podlagi procesa „vzajemnega vrednotenja“ direktive o storitvah, ki ga trenutno izvajajo države članice in Komisija. Komisija bo leta 2011 navedla konkretne ukrepe v ta namen, vključno s sektorjem storitev podjetjem.	2011	
Predlog št. 5:	Komisija bo do konca leta 2011 sprejela pobude za razvoj spletne trgovine na notranjem trgu. Te se bodo osredotočile zlasti na težave, s katerimi se srečujejo potrošniki v digitalnem gospodarstvu. Vključevale bodo sporočilo o delovanju e-trgovine ter tudi smernice državam članicam za učinkovito izvajanje določbe iz direktive o storitvah, ki je namenjena boju proti diskriminiranju uporabnikov storitev zaradi njihovega državljanstva ali kraja bivanja.	2011	Digitalna agenda za Evropo Poročilo o državljanstvu

Predlog št. 6:	Komisija bo leta 2011 predlagala spremembo ureditve za standardizacijo, da bi bili s tem povezani postopki bolj učinkoviti, uspešni in vključujoči, ter da bi se ti postopki uporabljali tudi v sektorju storitev.	2011	Integrirana industrijska politika Unija inovacij Digitalna agenda za Evropo
Predlog št. 7:	Komisija bo leta 2011 sprejela belo knjigo o prometni politiki in v njej predlagala niz ukrepov, ki bodo zlasti namenjeni odpravi še obstoječih ovir, ki so bile ugotovljene v različnih nacionalnih načinih in sistemih prevoza.	2011	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 8:	Komisija bo leta 2011 sprejela predlog o ponovnem pregledu direktive o fiskalni ureditvi za energetiko, ki bi bolje odseval podnebne in energetske cilje EU v fiskalnem okviru, in sicer z določanjem najnižjih stopenj dajatve za izpuste CO ₂ ter energetske vsebnost.	2011	
Predlog št. 9:	Komisija bo predlagala pobudo o oblikovanju skupine na visoki ravni za storitve podjetjem, ki bi proučevala tržne vrzeli, vprašanja standardizacije, inovacij in mednarodne trgovine v sektorjih logistike, upravljanja objektov, marketinga in reklame.		
Predlog št. 10:	Komisija bo leta 2012 proučila možnost sprejetja pobude o ekološki sledi proizvodov, s katero bi se odzvala na vprašanje okoljskega vpliva proizvodnje, vključno z emisijami ogljikovega dioksida. V sklopu pobude bodo pregledana sredstva za oblikovanje evropske skupne metodologije za vrednotenje in določanje proizvodov.	2012	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 11:	Komisija bo na začetku leta 2011 predstavila načrt o energetske učinkovitosti za izkoristek potenciala za znatne prihranke na energetske področju z dopolnitvijo obstoječih politik na vseh področjih porabe energije.	2011	
1.3 Za mala in srednja podjetja			
Predlog št. 12:	Komisija bo leta 2011 sprejela akcijski načrt za izboljšanje dostopa MSP do kapitalskih trgov. Načrt bo zajemal ukrepe za izboljšanje prepoznavnosti MSP pri vlagateljih, razvoj učinkovitega omrežja reguliranih borz in trgov, ki bodo izrecno namenjeni MSP, ter boljši prilagoditvi MSP obveznostim v	2011	Unija inovacij

	zvezi z uvrstitvijo k trgovanju na organiziranem trgu in v zvezi z javnim razkritjem.		
Predlog št. 13:	Komisija bo do konca leta 2010 ocenila pobudo v zvezi z MSP („akt za mala podjetja“) ter s tem med drugim zagotovila uresničevanje načela „najprej razmišljaj v malem“ v politiki in zakonodajnih postopkih ter tako povezala akte malih podjetij s strategijo Evropa 2020.	2010	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 14:	Komisija bo leta 2011 predlagala ponovni pregled direktiv o računovodskih pravilih ter s tem poenostavila obveznosti finančnega poročanja in zmanjšala upravne ovire, zlasti za MSP.	2011	
1.4 Financiranje inovacij in dolgoročnih naložb			
Predlog št. 15:	Komisija bo predvidela spodbujanje oblikovanja obveznih zasebnih posojil za financiranje evropskih projektov („project bonds“).		Integrirana industrijska politika
Predlog št. 16:	Komisija bo preučila ukrepe, ki bi lahko zasebne naložbe, zlasti dolgoročne, spodbudili k dejavnejšemu prispevanju k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020. Ti ukrepi bi lahko bili povezani z reformo upravljanja podjetij ter bi lahko ustvarili spodbude za dolgoročne, trajnostne in etične naložbe, kakor jih zahteva pametna, zelena in vključujoča rast. Poleg tega bo do leta 2012 Komisija zagotovila, da bodo skladi tveganega kapitala, ustanovljeni v kateri koli državi članici, lahko delovali in svobodno vlagali v vsej Evropski uniji (po potrebi bo v zvezi s tem sprejet nov zakonodajni okvir). Prizadevala si bo za ukinitvev kakršne koli neugodne davčne obravnave čezmejnih dejavnosti.	2012	Unija inovacij
Predlog št. 17:	Komisija bo po potekajočem vrednotenju evropske zakonodaje o javnih naročilih ter na podlagi obsežnega posvetovanja najpozneje leta 2012 predstavila zakonodajne predloge za poenostavitev in posodobitev evropskih pravil, da bi oddajanje naročil potekalo hitreje in da bi se javna naročila bolje uporabljala v podporo drugim politikam.	2012	Unija inovacij Integrirana industrijska politika
Predlog št. 18:	Komisija bo leta 2011 sprejela zakonodajno pobudo o koncesijah za storitve. Jasna in sorazmerna pravila bodo evropskim podjetjem omogočila boljši dostop do trga, pri čemer bodo zagotovljeni preglednost, enaka obravnava in enaka pravila igre za vse gospodarske subjekte. Spodbudila bodo javno-zasebna partnerstva in zagotovila potencial za boljše razmerje med kakovostjo in ceno za uporabnike storitev ter za skupnosti, ki so pri njih udeležene.	2011	

1.5 Ustvarjanje podjetjem naklonjenega pravnega in davčnega okolja			
Predlog št. 19:	Komisija bo pobudnica izboljšav pri usklajenosti nacionalnih davčnih politik, zlasti s predlogom direktive, ki bi leta 2011 oblikovala skupno konsolidirano davčno osnovo za podjetja (CCCTB).	2011	
Predlog št. 20:	Komisija bo leta 2011 objavila novo strategijo o DDV na podlagi zelene knjige, v kateri bo predvidoma leta 2010 ponovno temeljito preučeno delovanje sistema DDV.	2011	
Predlog št. 21:	Komisija bo leta 2011 predlagala zakonodajo, ki bo omogočila medsebojno povezanost poslovnih registrov.	2011	
Predlog št. 22:	Komisija bo do leta 2012 predlagala sklep o zagotavljanju vzajemnega priznavanja e-identifikacije in e-avtentifikacije v EU na podlagi storitev spletne avtentifikacije, ki jih bodo morale dati na voljo vse države. Leta 2011 bo Komisija predlagala ponovni pregled direktive o elektronskem podpisu z namenom zagotovitve zakonodajnega okvira za mednarodno interoperabilnosti in priznavanja sistemov za e-avtentifikacijo.	2012	Digitalna agenda za Evropo
1.6 Konkurenčnost na mednarodnih trgih			
Predlog št. 23:	Komisija bo nadaljevala z razvojem svojega zakonodajnega sodelovanja z največjimi trgovinskimi partnerji (na dvostranski ravni z regulativnim dialogom ter na večstranski ravni, na primer v okviru G20) z dvojnimi ciljem spodbujanja zблиževanja zakonodaje, po možnosti s spodbujanjem enakovrednosti ureditev tretjih držav, in zastopanja potrebe po obsežnejšem sprejetju mednarodnih pravil. Na tej podlagi se bo dogovorila o mednarodnih trgovinskih sporazumih (tako večstranskih kot dvostranskih), pri čemer bo poseben poudarek na dostopu do trga in na zблиževanju zakonodaje, zlasti v zvezi s storitvami, pravicami intelektualne lastnine in nepovratnimi sredstvi.	v teku	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 24:	Komisija bo leta 2011 predstavila zakonodajni predlog o instrumentu Skupnosti, ki bo temeljil na izvajanju mednarodnih zavez Evropske unije in utrdil njeno sposobnost, da zagotovi večjo simetrijo dostopa do javnih naročil v industrializiranih državah ter v velikih državah v vzponu.	2011	Sporočilo o trgovinski politiki

2. Evropski državljani kot srž enotnega trga za pridobitev zaupanja			
2.1 Izboljšati javne storitve in infrastrukture splošnega interesa			
Predlog št. 25:	Komisija se zavezuje, da bo do leta 2011 sprejela sporočilo in niz ukrepov o storitvah splošnega interesa.		
Predlog št. 26:	Komisija bo leta 2011 izvedla ponovni pregled smernic Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja ter sprejela predlog v zvezi s splošnim okvirom za financiranje prometnih infrastruktur.	2011	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 27:	Komisija bo sprejela sporočilo o prednostnih nalogah energetske infrastrukture do obdobja 2020–2030, da bi tako podprla oblikovanje v celoti operativnega notranjega trga z energetiko, priskrbelo manjkajoče vezne člene in olajšala vključitev virov obnovljivih energij. Potrebni instrumenti za uresničitev teh prednostnih nalog bodo predstavljeni leta 2011 v okviru novega instrumenta za varnost in evropske energetske infrastrukture.	2011	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 28:	Parlament in Svet bi morala sprejeti predlog sklepa o vzpostavitvi akcijskega načrta o evropskem radioelektričnem spektru, ki bi omogočil učinkovitejše upravljanje in uporabo tega spektra.	takoj	Digitalna agenda za Evropo
2.2 Okrepiti solidarnost na enotnem trgu			
Predlog št. 29:	Na podlagi svoje nove strategije Evropske unije za učinkovito uporabo Listine o temeljnih pravicah, bo Komisija skrbela za to, da bodo pravice, ki jih zagotavlja Listina, vključno s pravico do skupnih ukrepov, upoštevane. Komisija bo vnaprej in podrobno analizirala socialni učinek vseh zakonodajnih predlogov na enotni trg.	2011	
Predlog št. 30:	Komisija bo leta 2011 sprejela zakonodajni predlog, namenjen izboljšanju izvajanja direktive o napotitvi delavcev, ki bo vključeval ali bo dopolnjen s pojasnitvijo uveljavljanja temeljnih socialnih pravic v okviru gospodarskih svoboščin enotnega trga.	2011	

Predlog št. 31:	Komisija bo leta 2011 ponovno pregledala direktivo o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (pokojninski skladi) ter na podlagi zelene knjige o pokojninah iz julija 2010 oblikovala še dodatne predloge, med drugim tudi namenjene odpravljanju težav, s katerimi se ob pripravi na upokojitev srečujejo mobilni delavci.	2011	
Predlog št. 32:	Komisija bo začela posvetovanje s socialnimi partnerji v zvezi z evropskim okvirom za industrijsko prestrukturiranje.	2011	Integrirana industrijska politika
2.3 Vseživljenjski dostop do delovnih mest in izobraževanja			
Predlog št. 33:	Komisija bo leta 2012 na podlagi vrednotenja dosežkov do leta 2011 podala zakonodajni predlog v zvezi z reformo priznavanja poklicnih kvalifikacij ter s tem olajšala mobilnost delavcev in usposabljanje prilagodila trenutnim potrebam trga dela. V tem sklopu bo ocenjena možnost uvedbe poklicne izkaznice.	2012	Poročilo o državljanstvu
Predlog št. 34:	Komisija bo v sodelovanju z državami članicami pripravila izkaznico „mladi in mobilnost“, ki bo olajšala mobilnost vseh mladih, ki se bodo odločili za študij v drugi državi članici. Izboljšala bo svoje spletišče, namenjeno „mladim in mobilnosti“, z zagotavljanjem informacij o izobraževanju na daljavo in možnosti študija ter usposabljanja v Evropi.	2012	Sporočilo o mladih in mobilnosti
Predlog št. 35:	Komisija bo v partnerstvu z državami članicami zagotovila uresničitev evropskega okvira kvalifikacij. Predlagala bo priporočilo Sveta za spodbuditev in potrjevanje usposabljanja zunaj šole („non formal and informal learning“). Predlagala bo tudi oblikovanje „evropskega potnega lista usposabljanj“, ki bo posameznikom omogočil prikaz vseživljenjskih znanj in usposobljenosti. Oblikovala bo vezni člen med evropskim okvirom kvalifikacij in nomenklaturo delovnih mest („poklicev“) v Evropi.	2011	Sporočilo o mladih in mobilnosti
2.4 Nova sredstva za socialno tržno gospodarstvo			
Predlog št. 36:	Komisija bo leta 2011 predlagala pobudo za socialno podjetništvo ter s tem podprla in spremljala razvoj socialno inovativnih projektov za razvoj podjetij na enotnem trgu, pri čemer bo zlasti uporabljala socialne, etične in okoljske oznake, oddajo javnih naročil, vzpostavitev nove ureditve naložbenih skladov ter zajem neizkoriščenih prihrankov.	2011	

Predlog št. 37:	Iz več razlogov, ki so bistveno povezani z naravo financiranja ali izborom delničarjev ali udeležencev, ki podpirajo in spremljajo socialno, gospodarsko in včasih tehnološko močno inovativne projekte, se socialno gospodarstvo razvija skozi več različnih pravnih statusov (fundacije, zadruge, vzajemne družbe). Komisija bo predlagala ukrepe, ki bodo omogočili izboljšanje zadevnih pravnih struktur, s čimer bo kar najbolj izboljšala njihovo delovanje ter olajšala njihov razvoj na enotnem trgu.	2011/2012	
Predlog št. 38:	Komisija bo sprožila javno posvetovanje (zelena knjiga) o upravljanju podjetji. Prav tako bo sprožila javno posvetovanje o možnostih za izboljšanje preglednosti informacij, ki jih podjetja navajajo v zvezi s socialnimi in okoljskimi vidiki ter človekovimi pravicami. Iz teh posvetovanj se bodo lahko razvile zakonodajne pobude.	2011/2012	Integrirana industrijska politika
2.5 Enotni trg v službi potrošnikov			
Predlog št. 39:	Komisija bo leta 2011 pripravila večletni akcijski načrt za razvoj evropskega nadzora trgov. Poleg tega bo v sodelovanju s carinskimi službami in organi za nadzor trga v državah članicah v letu 2011 pripravila smernice za carinske preglede na področju varnosti proizvodov. Prav tako bo predlagala revizijo direktive o splošni varnosti proizvodov ter s tem zagotovila dosleden in učinkovit okvir za varnost potrošniških izdelkov v EU.	2011	Integrirana industrijska politika
Predlog št. 40:	Komisija bo na začetku leta 2011 sprejela zakonodajno pobudo o dostopnosti nekaterih temeljnih bančnih storitev. Prav tako bo bančni sektor povabila, da do konca leta 2011 predstavi pobudo za samoregulacijo, ki naj izboljša preglednost in primerljivost bančnih stroškov.	2011	
Predlog št. 41:	Komisija bo do februarja 2011 predlagala direktivo o oblikovanju integriranega enotnega trga za hipotekarne kredite z visoko stopnjo varnosti potrošnikov.	2011	
Predlog št. 42:	Komisija bo do konca leta 2010 sprejela sporočilo, namenjeno ugotavljanju in odpravljanju fiskalnih ovir, s katerimi se še vedno soočajo državljani.	2010	Poročilo o državljanstvu
Predlog št. 43:	Komisija bo leta 2012 sprejela predlog za spremembo uredbe o pravicah letalskih potnikov, zlasti ob upoštevanju nedavne krize, ki jo je povzročil izbruh vulkana na Islandiji; če bo sprejet zakonodajni predlog v zvezi s cestnim prevozom (avtobusi), bo pripravila sporočilo o pravicah potnikov na vseh načinih prevoza .	2012	Poročilo o državljanstvu

3. Dialog, partnerstvo, ocenjevanje: sredstva za dobro upravljanje enotnega trga

Predlog št. 44:	Komisija in države članice bodo sodelovale pri razvoju notranjega trga z okrepitevijo postopka za vrednotenje pridobitev, zlasti na podlagi procesa „vzajemnega vrednotenja“ direktive o storitvah, ki ga trenutno izvajajo države članice in Komisija. Izkušnje, pridobljene na podlagi vzajemnega vrednotenja direktive o storitvah, bodo razširjene na druga ključna zakonodajna področja v zvezi z enotnim trgom.		Integrirana industrijska politika
Predlog št. 45:	Komisija bo na začetku leta 2011 predstavila strategijo za razširitev informacijskega sistema o enotnem trgu (IMI) na druga zakonodajna področja v letu 2011 ter strategijo, namenjeno oblikovanju pravega digitalnega omrežja evropskih uprav za pogled iz „obličja v obličje“. Ta strategija bo predmet zakonodajnega predloga.	2011	
Predlog št. 46:	Komisija bo leta 2011 predstavila pobudo o uporabo alternativnih načinov reševanja sporov v EU. V zvezi s tem bo Komisija leta 2011 sprejela priporočilo o omrežju alternativnih načinov reševanja sporov na področju finančnih storitev. Ti dve pobudi sta namenjeni zagotavljanju, da bodo za čezmejne spore v zvezi s potrošniškim blagom vzpostavljena zunajsodna preprosta pravna sredstva z dobrim razmerjem med ceno in kakovostjo. Do leta 2012 bo Komisija predlagala evropski sistem za spletno reševanje sporov glede elektronskih transakcij. V letih 2010–2011 bo tudi izvedla javno posvetovanje v zvezi z evropskim pristopom do skupnih pritožb ter na podlagi tega ugotovila modalitete, ki bi lahko bile vključene v zakonodajni okvir Evropske unije in v pravni red držav članic.	2011	Digitalna agenda za Evropo Poročilo o državljanstvu
Predlog št. 47:	Komisija bo v partnerstvu z državami članicami razvila odločnejšo politiko, ki naj zagotovi spoštovanje pravil o enotnem trgu. Komisija se zavezuje k pripravi načrtov za prenos in osnutkov konkordančnih preglednic glede zakonodajnih ukrepov, ki so določeni v aktu, prav tako pa tudi k skrajšanju povprečnega trajanja obravnave primerov kršitev. Komisija poziva države članice, naj znižajo svojo stopnjo nedoseganja prenosa direktiv o enotnem trgu na 0,5 % in naj prigrasijo svoje konkordančne preglednice z ukrepi za prenos.	2011	

Predlog št. 48:	Komisija bo okrepila posvetovanje in dialog s civilno družbo pri pripravi in izvajanju zakonodajnih besedil. Posebna pozornost bo namenjena upoštevanju pogledov potrošnikov, nevladnih organizacij, sindikatov, podjetij, varčevalcev, uporabnikov in teritorialnih skupnosti v okviru predhodnih posvetovanj pred sprejetjem predlogov, zlasti v zvezi z delom strokovnih skupin.	2011	Poročilo o državljanstvu
Predlog št. 49:	Komisija bo leta 2010 nadaljevala spodbujanje enotnega okenca, ki bo državljanom in podjetjem ponujal informacije in dostop do pomoči v zvezi s pravicami, ki so povezane z enotnim trgovom prek interneta, telefona ali osebnega stika, in sicer na podlagi razvoja spletnega portala „Tvoja Evropa“ in njegovo boljšo usklajenostjo s portalom „Europe Direct“. Komisija bo prav tako okrepila tudi partnerstva z državami članicami, da bodo tako informacije o nacionalnih pravilih in postopkih prav tako na voljo pri enotnem okencu.	2010	Poročilo o državljanstvu
Predlog št. 50:	Komisija bo v partnerstvu z državami članicami okrepila neformalna orodja za reševanje težav, zlasti s konsolidacijo in utrditvijo projekta EU Pilot, sistema SOLVIT ter omrežij evropskih centrov za potrošnike. V zvezi s SOLVIT bo na podlagi ocenjevanja, opravljenega leta 2010, leta 2011 oblikovala stvarne predloge. Bolj dolgoročno bo tudi preučila pogoje za morebitno dopolnjevanje teh orodij in drugih alternativnih načinov za reševanje sporov, zlasti s spletnjem tesnejših vezi med njimi, da bi lahko skupaj bolje obravnavali vse težave, povezane z enotnim trgovom.	2011	